

**Подобряване на
конкурентоспособността на
европейските фермери и
производители на кестени чрез онлайн
платформа за производство и маркетинг
на органични кестени**

**EcoChestnut Ръководство за
сертификация на органични кестени**

Юни 2022

Съдържание

1. Въведение.....	3
Обща рамка	3
Цели.....	4
Структура на Ръководството.....	4
2. Регламент (ЕС) 2018/848.....	5
Предмет, обхват и определения.....	6
Принципи на биологичното земеделие.....	8
Специфични принципи, приложими при обработката на органични храни	9
Правила за производство	9
Събиране, опаковане, транспорт и съхранение на продуктите.....	13
Етикетиране	14
Лого на Европейския съюз за биологично производство	15
Сертификация.....	15
3. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/464	22
Преобразуване: Документи, които е необходимо да бъдат представени с цел признаване със задна дата на предишен период	22
Разрешени техники за обработка на хранителни продукти	23
4. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2021/1165.....	24
5. Описание на процеса на преобразуване и сертифициране.....	26
6. Списък на националните контролни органи.....	29
France.....	29
Испания	29
Португалия	30
България.....	31
Гърция	31
7. Защо да преминем към органично производство?	33
Творчески начини за оценяване на малките кестени в Ardeche (Франция)	34
Кооперативно дружество Amarelante (Испания)	35

1. Въведение

Обща рамка

EcoChestnut Ръководство за сертифициране на органични кестени отговаря на нуждите на всички фермери и производители на кестени, които се нуждаят от информация как да сертифицират своите кестени като органични или биодинамични.

Ръководството ще се фокусира върху настоящите разпоредби на ЕС в областта на биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и ще предостави информация за прилагането на регламентите в страните от партньорството – Франция, Португалия, Испания, България и Гърция.

От 1 януари 2022 г. приложимият законодателен акт, известен още като основен акт, е **Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент** и на Съвета от 30 май 2018 г., който определя правилата за биологично производство и етикетирание на биологични продукти, за отмяна и замяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. По този начин основният фокус на Наръчника ще бъде да представи накратко най-важната информация относно сертифицирането на органични храни.

Н.В. Няма специални изисквания или разпоредби за кестените и продуктите от кестени, направени в Регламент (ЕС) 2018/848. Въпреки това, тъй като всички те се считат за „преработени селскостопански продукти за употреба като храна“, настоящото ръководство ще представи изискванията за сертифициране на хранителните продукти, т.е. кестени и продукти от кестени, като биологични.

Наръчникът също така ще вземе предвид основните аспекти на **Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/464** на Комисията от 26 март 2020 г. за определяне на някои правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на документи, необходими за признаване със задна дата на периоди за целите на прехода, производство на биологични продукти и информация, която се предоставя от държавите-членки. Този регламент също трябва да бъде взет под внимание, тъй като той казва кои документи да се предоставят, за да се съкрати периодът на преход – информация, която е важна за тези, които отглеждат кестени и/или произвеждат продукти от кестени по биологичен начин, но не са сертифицирани досега.

Освен това ще бъде направена кратка препратка към **Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1165** на Комисията от 15 юли 2021 г. за разрешаване на определени продукти и вещества за употреба в биологичното производство и за създаване на техните списъци.

Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията от 5 септември 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирание и контрол. Използва се за списъци с продукти, договорени в:

- ПРИЛОЖЕНИЕ I Активни вещества, съдържащи се в продукти за растителна защита, разрешени за употреба в биологичното производство, както е посочено в член 24, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/848;
- ПРИЛОЖЕНИЕ II Разрешени торове, подобрители на почвата и хранителни вещества, посочени в член 24, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/848;
- ПРИЛОЖЕНИЕ IV Разрешени продукти за почистване и дезинфекция, посочени в член 24, параграф 1, букви д), е) и ж) от Регламент (ЕС) 2018/848
- ПРИЛОЖЕНИЕ V Разрешени продукти и вещества за употреба в производството на преработени органични храни

Цели

Тъй като сертифицирането на биологичното земеделие е строго регламентирано, то изисква значително време и усилия от фермерите, за да получат цялата необходима информация в това отношение. Ето защо партньорството на EcoChestnut разработи това отделно ръководство за процеса на сертифициране. Той включва само съответната информация и обобщава основните изисквания на всички приложими разпоредби на ЕС в областта на сертифицирането на биологични продукти.

Основната цел на Ръководството е да предостави на производителите на кестени цялата информация относно процеса на сертифициране – просто описана и събрана в един документ. Така че производителите на кестени и продукти от кестени могат да вземат информативно решение дали ще преминат през сертифициране или не. Ръководството има за цел да предостави последната част от информацията, която ще им е необходима, за да навлязат на пазара на органични кестени и продукти от кестени.

Структура на Ръководството

Основният раздел на Ръководството се фокусира върху процесите на сертифициране на органичните храни и очертава основните изисквания и кои са ключовете за успех. Освен това предоставя обща информация за икономическите аспекти на сертифицирането.

Втората част включва определен национален раздел с връзки към национална информация относно списъци с договорени продукти, списъци на национални организации за сертифициране и т.н. Тази информация е достъпна в раздел 6. на настоящия документ. Английската версия съдържа цялото национално съдържание с препратка към държавата на партньорите, където е приложимо (т.е. цялата специфична за страната информация). Включените държави са: Франция, Испания, Португалия, България и Гърция.

2. Регламент (ЕС) 2018/848

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/848 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 30 май 2018 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета

Правилата на Европейския съюз (ЕС) за биологично земеделие обхващат селскостопански продукти, включително аквакултури и дрожди. Те обхващат всеки етап от производствения процес, от семена до окончателно преработена храна. Правилата на ЕС за биологичното производство (ОП), като се вземе предвид опитът от прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007, идентифицират няколко точки за подобрене, за да отговорят на високите очаквания на потребителите и да изяснят продукти, засегнати от регламента. Следователно Регламент (ЕО) № 834 ще бъде отменен и заменен от 1 януари 2022 г. с новия Регламент (ЕО) № 2018/848.

Регламент 2018/848 има за цел хармонизирането на правилата и предоставянето на по-добро изясняване на биологичното производство на всички оператори. Нов единен набор от правила, приложими за всички фермери в и извън ЕС, които заменят множеството настоящи различни стандарти, ще гарантират честна игра за всички фермери и оператори и че всички органични храни, предлагани на пазара в ЕС, са с едно и също високо качество. Опростяването на определени производствени правила може да доведе до тласък в органичната промишленост, като повече и по-малки оператори могат да получат достъп до международния пазар чрез групово сертифициране.

Основните промени в Регламент 2018/848 са:

- **Въвеждане на група оператори в ЕС** - до 01/2022 в ЕС всеки малък производител трябва да бъде сертифициран поотделно. Съгласно новия регламент груповото сертифициране ще бъде разрешено навсякъде в рамките на ЕС.
- (Физическа) **инспекция на операторите на всеки 2 години при определени условия** - Всички оператори и групи оператори ще бъдат обект на проверка за съответствие, включително физическа, на място поне веднъж годишно съгласно новите правила, освен когато спазването е било показано от оператори в продължение на поне три последователни години или когато операторите са в състояние да докажат ниска вероятност за неспазване. Проверката на съответствието ще се извършва на всеки етап от производството, подготовката и разпространението.
- В трети държави (извън ЕС) преход от настоящото признаване на еквивалентност към признаване на съответствие, т.е. **признаване на съответствие за страни извън ЕС** - принципът на еквивалентност ще бъде заменен с новия регламент и биологичните производители от трети страни ще трябва да спазват същите правила като тези, определени в ЕС. Това позволява да се гарантира справедливост за производителите и че всички биологични продукти, налични в ЕС, са с еднакво качество. Държавите, които в момента се разглеждат като еквивалентни на ЕС, ще трябва да предоговорят условията на своето търговско споразумение до 31 декември 2026 г., когато изтича настоящото признание.

Актуализирани са и издадените акредитации на контролни органи за контрол на биологичното производство. Хармонизирането и преходът на акредитацията се осъществява по следния начин:

- Преход на национално ниво

Преди 1 януари 2022г. всеки национален орган по акредитация (НОА) се свързва с компетентния си национален орган, за да определи оценките на акредитацията, извършени преди актуализиране на сертификата за акредитация и датата за отказ на заявление за Регламент (ЕО) № 834/2007.

- Преход между подход за еквивалентност и съответствие

Ако сертифициращ орган е акредитиран за ОП в трети държави за признаване на еквивалентност (във връзка с Регламент (ЕО) № 1235/2008), той може да приложи прехвърляне на своята акредитация, за да бъде признат с цел съответствие. В този случай НОА извършва преглед на документите и поне една оценка на място, преди да предостави акредитация за съответствие. Свидетелстването не е задължително за преминаване.

Всяка акредитация, предоставена за настоящия подход на еквивалентност, се поддържа до края на законовия преходен период на новия регламент.

- Изтичане на признаването на еквивалентност

Признаването на еквивалентност ще изтече на 31 декември 2023 г. Ще бъдат обсъдени конкретни разпоредби за хармонизиране на практиките между НОА през този период

Предмет, обхват и определения

С настоящия регламент се установяват **принципите на биологичното производство** и се определят правилата за биологичното производство, свързаното с него сертифициране и използването на обозначения, отнасящи се за биологичното производство при етикетиране и реклама.

Настоящият регламент се прилага за следните продукти от земеделски произход, включително аквакултури и пчеларство, изброени в приложение I към ДФЕС, и за продукти с произход от такива продукти, когато тези продукти са или е предвидено да бъдат произведени, обработени, етикетирани, разпространени, пуснати на пазара, внесени или изнесени от Съюза:

(а) живи или непреработени земеделски продукти, включително семена и друг растителен репродуктивен материал;

(b) преработени земеделски продукти, предназначени за храна;

(c) фуражи.

Настоящият регламент се **прилага за всеки оператор**, участващ на всеки етап от производството, обработката и разпространението в дейности, свързани с продуктите.

Биологичното производство е цялостна система за управление на селското стопанство и производството на храни, в която се съчетават най-добри практики по отношение опазването на околната среда и действията в областта на климата, висока степен на биологично разнообразие, опазване на природните ресурси и прилагане на високи стандарти за хуманно отношение към животните и високи стандарти за производство, съобразени с търсенето от все по-голям брой потребители на продукти, произведени чрез използване на естествени вещества и процеси. По този начин биологичното производство изпълнява двойна обществена роля, като, от една страна, обезпечават един специфичен пазар, отговарящ на търсенето на потребителите на биологични продукти, а, от друга страна, предоставя обществено достъпни блага, които допринасят за опазване на околната среда и хуманно отношение към животните, както и за развитие на селските райони. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) **„биологично производство“** означава използване, включително по време на прехода към биологично производство, посочен в член 10, на методи на производство, които са в съответствие с настоящия регламент, на всички етапи на производство, обработка и разпространение;
- 2) **„биологичен продукт“** означава продукт, получен от биологично производство, различен от продукт, произведен по време на прехода към биологично производство, посочен в член 10. Продуктите от риболов или лов на диви животни не се считат за биологични продукти;
- 3) **„земеделска суровина“** означава земеделски продукт, който не е подлаган на каквато и да е операция за съхранение или преработка.
- 4) **„оператор“** означава физическо или юридическо лице, отговорно за гарантиране, че настоящият регламент се спазва на всеки етап от производството, подготовката и разпространението, които са под контрола на това лице;
- 5) **„земеделски производител“** означава физическо или юридическо лице или група от физически или юридически лица, независимо от правния статут на тази група и нейните членове съгласно националното законодателство, което упражнява селскостопанска дейност;
- 6) **„земеделска площ“** означава земеделска площ съгласно определението в член 4, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) [№ 1307/2013](#);
- 7) **„растения“** означава растения съгласно определението в член 3, точка 5 от Регламент (ЕО) [№ 1107/2009](#); EN L [150/18](#) Официален вестник на Европейския съюз 14.6.2018
- 8) **„растениевъдство“** означава производство на продукти от селскостопански култури, включително прибиране на диви растителни продукти за търговски цели;
- 9) **„растителни продукти“** означава растителни продукти съгласно определението в член 3, точка 6 от Регламент (ЕО) № [1107/2009](#);
- 10) **„съставка“** означава съставка, както е определена в член 2, параграф 2, буква е) от [Регламент \(ЕС\) № 1169/2011](#) или, за продукти, различни от храна, всяко вещество или продукт, използвани в производството или приготвянето на продукти, които все още са присъства в крайния продукт, дори и в променена форма.

- 11) „**етикетиране**“ означава всякакви думи, данни, търговски марки, име на търговска марка, изображение или символ, свързани с продукт, които са поставени върху всяка опаковка, документ, бележка, етикет, пръстен или яка, които придружават или се отнасят за този продукт;
- 12) „**реклама**“ означава всяко представяне на продукти на обществеността, по какъвто и да е начин, различен от етикет, което е предназначено или има вероятност да повлияе и оформи нагласи, вярвания и поведение с цел пряко или непряко насърчаване на продажбата на продукти.

Принципи на биологичното земеделие

Общите принципи на биологичното земеделие включват между другото:

- a) допринасяне за опазване на околната среда и климата;
- b) поддържане на дългосрочното плодородие на почвите;
- c) ачитане на природните системи и цикли и поддържането и подобряването на състоянието на почвата, водата и въздуха, на здравето на растенията и животните и на баланса между тях;
- d) опазването на елементите на природния ландшафт, като обекти на природно наследство
- e) отговорно използване на енергията и природните ресурси, като вода, почва, органична материя и въздух;
- f) производство на голямо разнообразие от висококачествени храни и други селскостопански и аквакултурни продукти, които отговарят на търсенето на стоки от потребителите, които са произведени чрез използване на процеси, които не вредят на околната среда, човешкото здраве, здравето на растенията или здравето на животните и благосъстояние;
- g) осигуряване на целостта на биологичното производство на всички етапи от производството, преработката и разпространението на храни и фуражи;
- h) подходящ дизайн и управление на биологични процеси, базирани на екологични системи и използване на природни ресурси, които са вътрешни за системата за управление и др..

Биологичното производство се основава по-специално на следните **специфични принципи**:

- a) поддържане и засилване на биологичната активност и естественото плодородие на почвата, на нейната устойчивост, на задържането на водата в почвата и биоразнообразието на почвата; предотвратяване и борба с изчезването на органичните вещества от почвата, с уплътняването и ерозията на почвата; и хранене на растенията основно чрез почвената екосистема;
- b) ограничаване на използването на невъзобновяеми ресурси и външни ресурси;
- c) рециклиране на отпадъците и страничните продукти от растителен и животински произход като ресурс в растениевъдството и животновъдството;

- d) запазване на здравето на растенията чрез превантивни мерки, по-специално избор на подходящи видове, сортове или хетерогенен материал, устойчиви на вредители и болести, подходящ сеитбооборот, механични и физически методи и защита на естествените неприятели на вредителите;
- e) използване на семена и животни с висока степен на генетично разнообразие, устойчивост на заболявания и дълголетие;
- f) при избора на сортове растения, като се вземат предвид особеностите на специфичните системи за биологично производство, като се фокусира върху агрономичните резултати, устойчивостта на болести, адаптирането към различни местни почвени и климатични условия и зачитането на естествените бариери при пресичане;
- g) използването на органичен растителен репродуктивен материал, като растителен репродуктивен материал от органичен хетерогенен материал и от биологични сортове, подходящи за биологично производство;
- h) производство на органични сортове чрез естествена репродуктивна способност и фокусиране върху ограничаването в рамките на естествени бариери за преминаване и др.

Специфични принципи, приложими при обработката на органични храни

Производството на преработени органични храни се основава по-специално на следните специфични принципи:

- a) производство на органични храни от биологични земеделски съставки;
- b) ограничаване на употребата на добавки в храните, на неорганични съставки с главно технологични и сензорни функции, както и на микроелементи и помощни средства за обработка, така че да се използват в минимална степен и само в случаи на съществена технологична необходимост или за специални цели хранителни цели;
- c) изключване на вещества и методи на обработка, които биха могли да бъдат подвеждащи по отношение на истинското естество на продукта;
- d) внимателно обработване на органични храни, за предпочитане чрез използване на биологични, механични и физични методи;
- e) изключване на храни, съдържащи или състоящи се от създадени наноматериали.

Правила за производство

Само продукти и вещества, разрешени в съответствие с тези разпоредби, могат да се използват в биологичното производство, при условие че използването им в небиологично производство е също така разрешено съгласно съответните разпоредби на правото на Съюза и, когато е приложимо, съгласно националните разпоредби, основани на правото на Съюза.

Следните продукти и вещества, посочени в член 2, параграф 3 от [Regulation \(EC\) No 1107/2009](#) с са разрешени за използване в биологичното производство, при условие че са разрешени съгласно посочения регламент:

- (a) антидоти, синергисти и коформуланти в състава на продукти за растителна защита;
- (b) адюванти за смесване с продукти за растителна защита.

Употребата в биологичното производство на продукти и вещества за цели, които не попадат в обхвата на настоящия регламент, са разрешени, при условие че при използването им се спазват принципите, установени в глава II “Цели и принципи на биологичното производство”..

Забранява се използването на йонизиращо лъчение за третиране на биологични храни или фуражи и за третиране на суровини, използвани в биологичните храни или фуражи.

В случай на трайни насаждения, които изискват период на отглеждане от най-малко три години, могат да се използват различни сортове, които не могат лесно да бъдат разграничени, или едни и същи сортове, при условие че въпросното производство е в контекста на план за преход, и при условие че превръщането на последната част от площта, свързана с въпросното производство, към биологично производство започва възможно най-скоро и завършва в рамките на максимум пет години. В такива случаи:

- a) земеделският производител уведомява компетентния орган или, когато е подходящо, контролния орган или контролния орган за началото на прибирането на реколтата на всеки от съответните продукти най-малко 48 часа предварително;
- b) след приключване на прибирането на реколтата земеделският производител информира компетентния орган или, когато е уместно, контролния орган или контролния орган за точните количества, събрани от съответните единици, и за мерките, предприети за разделяне на продуктите;
- c) планът за преобразуване и мерките, които трябва да се предприемат за осигуряване на ефективно и ясно разделяне, се потвърждават всяка година от компетентния орган или, когато е подходящо, от контролния орган или контролния орган, след началото на плана за преобразуване.

Когато не всички производствени единици на стопанство се управляват съгласно правилата за биологично производство, операторите трябва:

- a) съхранява продуктите, използвани за биологичните производствени единици и производствените единици в преход, отделно от тези, използвани за небиологичните производствени единици;
- b) съхранява отделно един от друг продуктите, произведени от органичните, преходните и небиологичните производствени единици;
- c) водят подходящи записи, за да покажат ефективното разделяне на производствените единици и на продуктите.

Преход към биологично производство

Периодът на преход започва най-рано, когато земеделският производител или операторът е нотифицирал за дейността компетентните органи, в съответствие с член 34, параграф 1, в държавата-членка, в която се извършва дейността и в което стопанството на този земеделски производител или оператор подлежи на контролна система. Продуктите, произведени по време на периода на преход, не се предлагат на пазара като биологични продукти или като продукти при преход.

Нито един предишен период не може да бъде признат със задна дата като част от периода на преобразуване, освен когато:

- a) земните парцели на оператора са били предмет на мерки, определени в програма, изпълнявана съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013, за да се гарантира, че не са използвани продукти или вещества, различни от разрешените за употреба в биологичното производство тези парцели; или
- b) операторът може да предостави доказателство, че парцелите са били природни или земеделски площи, които за период от най-малко три години не са били третирани с продукти или вещества, които не са разрешени за употреба в биологично производство.

Продуктите, произведени по време на периода на преход, не се предлагат на пазара като биологични продукти или като продукти при преход. Въпреки това, следните продукти, произведени по време на периода на преход, могат да бъдат търгувани като продукти в преход: хранителни продукти от растителен произход и фуражни продукти от растителен произход, при условие че продуктът съдържа само една съставка на селскостопанска култура и при условие, че периодът на преход от най-малко 12 месеца преди прибирането на реколтата.

Забрана за използване на ГМО

ГМО, продуктите, произведени от ГМО, и продуктите, произведени от ГМО, не трябва да се използват в храни или фуражи, или като храни, фуражи, спомагателни средства за обработка, продукти за растителна защита, торове, подобрители на почвата, растителен репродуктивен материал, микроорганизми или животни в органични производство.

Операторите могат да приемат, че при производството на закупени храни не са използвани ГМО и продукти, произведени от ГМО, когато такива продукти нямат поставен или осигурен етикет или не са придружени от документ, посочващ съдържанието на ГМО. За тази цел операторите, използващи небологични продукти, закупени от трети страни, изискват от продавача да потвърди, че тези продукти не са произведени от ГМО или произведени от ГМО.

Правила относно растениевъдството (Анекс II, част I от Регламента)

Биологичните култури, включително лозята, които растат естествено във вода, се отглеждат в жива почва или в жива почва, смесена или наторена с материали и продукти, разрешени в биологичното производство, свързано с подпочвените пластове и основната скала. Използваните техники за

растениевъдство предотвратяват или свеждат до минимум всичко, което допринася за замърсяване на околната среда.

За да се считат лозята и вината за биологични продукти, правилата за производство, установени в регламента, следва да се прилагат по отношение на парцелите по време на период на преобразуване **от поне две години** преди прибирането на гроздето. В случай на обработка с продукт или вещество, които не са разрешени за използване в биологичното производство, компетентният орган изисква нов период на преобразуване.

Растителен репродуктивен материал

За производството в лозята се използва само биологичен растителен репродуктивен материал

За получаването на биологичен растителен репродуктивен материал (лозя), който да се използва за производството на продукти, различни от растителен репродуктивен материал, майчиното растение и, когато е приложимо, други растения, предназначени за производството на растителен репродуктивен материал, са отгледани в съответствие с настоящия регламент от поне едно поколение или – при многогодишните култури – от поне едно поколение в продължение на два вегетационни периода.

В биологичното растениевъдство се използват практики за обработка и отглеждане, които поддържат или увеличават съдържанието на органични вещества в почвата, повишават нейната устойчивост и биологично разнообразие и предотвратяват уплътняването и ерозията ѝ.

Управление на почвата

Когато хранителните нужди на растенията не могат да се покрият с помощта на практики за обработка, може да се използват само торове и подобрители на почвата, разрешени за употреба в биологичното производство съгласно член 24, и само до необходимата степен. Операторите водят документация за използването на тези продукти. Препарати от микроорганизми могат да се използват за подобряване на цялостното състояние на почвата или за подобряване на наличието на хранителни вещества в почвата или в растителните култури.

За активиране на компост могат да се използват подходящи препарати от растения и от микроорганизми. Не се използват минерални азотни торове. Могат да се използват биодинамични препарати.

Борба с вредители и плевели

За предотвратяването на щети, причинени от вредители и плевели, се разчита предимно на защита чрез естествени неприятели; избора на видовете, сортовете и хетерогенния материал; сеитбооборот; агротехнически методи, като например биофумигация, механични и физически методи, и термични процеси, като соларизация, а при защитените култури — повърхностно пропарване на почвата (до максимум 10 cm дълбочина).

Когато растенията не могат да бъдат адекватно защитени от вредители посредством мерките, предвидени в точка 1.10.1, или в случай на установена опасност за дадена култура, се използват единствено продукти и вещества, разрешени за употреба в биологичното производство съгласно членове 9 и 24, и само в рамките на необходимото. Операторите водят документация, доказваща необходимостта от използването на тези продукти.

Събиране, опаковане, транспорт и съхранение на продуктите

Операторите могат да извършват едновременното събиране на биологични продукти, продукти при преход и небιологични продукти само когато са взети подходящи мерки за предотвратяване на евентуално смесване или обмен между биологични продукти, продукти при преход и небιологични продукти и за гарантиране на идентифицирането на органични и преходни продукти. Операторът съхранява информацията, свързана с дните за събиране, часовете, веригата и датата и часа на получаване на продуктите, на разположение на контролния орган или контролния орган.

Операторите гарантират, че органичните продукти и продуктите от преход се транспортират до други оператори или звена, включително търговци на едро и дребно, само в подходящи опаковки, контейнери или превозни средства, затворени по такъв начин, че да не може да се постигне замяна на съдържанието без манипулация или повреда на печат и снабден с етикет, който посочва, без да се засягат други означения, изисквани от правото на Съюза:

- a) името и адреса на оператора и, когато са различни, на собственика или продавача на продукта;
- b) наименование на продукта или описание на комбинирания фураж, придружено от препратка към биологично производство;
- c) името или кодовия номер на контролния орган или контролния орган, на който операторът е подчинен; и
- d) когато е уместно, идентификационната маркировка на партидата в съответствие със система за маркиране, одобрена на национално ниво или съгласувана с контролния или контролния орган, и която позволява свързването на партидата със записите, посочени в член 34, параграф 5.5).

Информацията, посочена в букви от a) до d), може също да бъде представена в придружаващ документ, ако такъв документ може безспорно да се свърже с опаковката, контейнера или превозното средство на продукта. Този придружаващ документ включва информация за доставчика или превозвача.

Зоните за съхранение на продукти се управляват по такъв начин, че да се осигури идентификация на партидите и да се избегне всяко смесване или замърсяване с продукти или вещества, които не са в съответствие с правилата за биологично производство. Биологичните продукти и продуктите от преход трябва да бъдат ясно разпознаваеми по всяко време.

Никакви вложени продукти или вещества, различни от тези, разрешени съгласно членове 9 (Общи правила за производство) и 24 (Разрешаване на продукти и вещества за употреба в биологичното производство) за употреба в биологичното производство, не трябва да се съхраняват в биологични или преходни растения и животновъдство единици.

Когато операторите боравят с органични продукти или продукти от преход или небιологични продукти във всяка комбинация и органичните продукти или продуктите от преход се съхраняват в складови съоръжения, в които се съхраняват и други селскостопански продукти или храни

- a) биологичните продукти или продуктите от преход се съхраняват отделно от другите селскостопански продукти или храни;
- b) предприемат се всички мерки, за да се осигури идентификация на пратките и да се избегнат смесвания или обмен между биологични продукти, продукти при преход и небологични продукти;
- c) подходящи мерки за почистване, чиято ефективност е проверена, трябва да бъдат извършени преди складирането на биологични продукти или продукти от преход и операторите водят записи за тези операции

Само продуктите за почистване и дезинфекция, разрешени съгласно член 24 за използване в биологичното производство, се използват в складови съоръжения за тази цел.

Етикетиране

За целите на настоящия регламент даден продукт се смята, че съдържа термини, отнасящи се до биологично производство, ако в етикетирането, рекламните материали или търговските документи продуктът, неговите съставки или фуражни суровини, използвани за производството му, са характеризирани с термини, които указват на купувача, че продуктът, съставките или фуражните суровини са произведени в съответствие с настоящия регламент.

Продукти, произведени през периода на преход, не се етикетират или рекламират като биологични продукти или като продукти при преход към биологично производство.

Етикетът на биологичните продукти трябва да включва:

- 1) кодовия номер на контролния орган, който е извършил последната операция по производство или подготовка
- 2) в случай на предварително опаковани храни (като вино), логото на биологичното производство на Европейския съюз.

Когато се използва логото на Европейския съюз за биологично производство, се изписва и обозначение за мястото, където са отгледани земеделските суровини в състава на продукта, в същото зрително поле като логото, по един от следните начини:

- a) „Земеделие от ЕС“, когато земеделските суровини са отгледани в Съюза;
- b) „Земеделие извън ЕС“, когато земеделските суровини са отгледани в трети държави;
- c) „Земеделие от/извън ЕС“, когато част от земеделските суровини са отгледани в Съюза и част от тях са отгледани в трети държави.

Тези указания трябва да бъдат маркирани на видно място по такъв начин, че да бъдат лесно видими и да бъдат ясно четливи и незаличими. Думите „ЕС“ или „извън ЕС“ не се появяват в цвят, размер и стил на букви, които са по-видими от името на продукта.

Лого на Европейския съюз за биологично производство

Логото на Европейския съюз за биологично производство може да се използва при етикетването, представянето и рекламирането на продукти, които са в съответствие с настоящия регламент.

Националните и частните логота могат също да се използват при етикетване, представяне и реклама на продукти, които отговарят на настоящия регламент.

Логото включва задължителното посочване на кода на държавата, в която се произвежда продуктът, кодът на сертифициращия орган, както и произхода на земеделския продукт (или неговите съставки, ако продуктът е многокомпонентен) - независимо дали е от ЕС, извън ЕС или съставки, произведени във и извън ЕС, както е много често при многокомпонентните продукти.

Логото на Европейския съюз за биологично производство следва модела, посочен в приложение V, и трябва да отговаря на правилата, посочени в това приложение.

Логото за биологично производство на Европейския съюз трябва да отговаря на модела по-долу:

- в цвят: референтният цвят в Pantone е зелен Pantone № 376 и зелен (50% циан + 100% жълт), когато се използва четирицветен процес.
- в черно и бяло само там, където е невъзможно да се приложи в цвят

Логото на Европейския съюз за биологично производство трябва да има височина най-малко 9 mm и ширина най-малко 13,5 mm; съотношението височина / ширина винаги трябва да бъде 1: 1,5. По изключение минималният размер може да бъде намален до височина от 6 mm за много малки опаковки.

Сертификация

Системата за сертифициране е дефинирана в член 34 от регламента.

Преди пускането на пазара на продукти като „биологични“ или като продукти, „произведени при преход към биологично производство“, или преди периода на преход към биологично производство операторите и групите от оператори, посочени в член 36, които произвеждат, обработват, разпространяват или складират биологични продукти или продукти, произведени при преход към биологично производство, които внасят такива продукти от трета държава или изнасят такива продукти за трета държава или които пускат на пазара такива продукти, уведомяват за своята

дейност компетентните органи на държавата членка, в която се осъществява дейността им и в която стопанството им е обект на системата за контрол.

Operators that sell prepacked organic products directly to the final consumer or user shall be exempted from the notification obligation referred to in paragraph 1 of this Article and from the obligation to be in the possession of a certificate referred to in Article 35(2) provided that they do not produce, prepare, store other than in connection with the point of sale, or import such products from a third country, or subcontract such activities to another operator.

Когато оператор или групи от оператори възлагат за подизпълнение някоя от своите дейности на трети страни, както операторът или групите от оператори, така и третите страни, на които са възложени дейностите, спазват условията по параграф 1, освен в случаите, когато операторът или групите от оператори заявят в уведомлението съгласно параграф 1, че отговорността по отношение на биологичното производство продължава да се носи от оператора или групите от оператори и не е прехвърлена на подизпълнителя. В такива случаи компетентният орган, или когато е целесъобразно контролния или надзорния орган, проверява дали възложените дейности съответстват на настоящия регламент в контекста на контрола на операторите или групите от оператори, които са възложили своите дейности.

Продуктите се класифицират съгласно следните категории:

- a) непреработени растения и растителни продукти, включително семена и друг растителен репродуктивен материал;
- b) домашни животни и непреработени животновъдни продукти;
- c) водорасли и непреработени продукти от аквакултури;
- d) преработени селскостопански продукти, включително аквакултурни продукти, предназначени за ядене;
- e) фуражи;
- f) вина;
- g) други продукти, изброени в приложение I към настоящия регламент или необхванати от посочените по-горе категории.

Държавите членки могат да освободят от задължението да притежават сертификат операторите, които продават неупаковани биологични продукти, различни от фуражи, директно на крайния потребител, при условие че тези оператори не произвеждат, приготвят, съхраняват, освен във връзка с точката на продажба, или да внасят такива продукти от трета страна, или да възлагат такива дейности на трета страна и при условие че:

- a) тези продажби не надвишават 5 000 kg годишно;
- b) тези продажби не представляват годишен оборот по отношение на неупаковани биологични продукти, надхвърлящ 20 000 EUR; или
- c) потенциалните разходи за сертифициране на оператора надвишават 2 % от общия оборот на неупаковани биологични продукти, продавани от този оператор.

Официалният контрол за проверка на съответствието с настоящия регламент се извършва по време на целия процес на всички етапи на производство, подготовка и разпространение въз основа на вероятността от несъответствие, който се определя, като се вземат предвид следните елементи:

- видът, размерът и структурата на операторите и групите от оператори;
- периодът, през който операторите и групите оператори осъществяват биологично производство, обработка и разпространение;
- резултатите от контрола, извършен в съответствие с настоящия член;
- периодът във времето, който е от значение за извършваните дейности;
- категориите продукти;
- видът, количеството и стойността на продуктите и развитието на продуктите във времето;
- възможността за смесване на продукти или замърсяване с неразрешени продукти или вещества;
- прилагането на дерогации или изключения от правилата от страна на оператори и групи от оператори;
- критичните точки по отношение на несъответствието и вероятността за несъответствие на всеки етап от производството, обработката и разпространението;
- подизпълнителските дейности.

Във всеки случай, всички оператори и групи от оператори подлежат на проверка на съответствието най-малко веднъж годишно. Проверката на съответствието включва физическа инспекция на място, освен когато са спазени следните условия:

- a) предишният контрол на съответните оператори или групи оператори не е разкрил несъответствие, което засяга биологичния характер на биологичните продукти или продуктите, произведени при преход към биологично производство, в рамките на най-малко три поредни години; и
- b) съответният оператор или група от оператори са били оценени въз основа на елементите, посочени в параграф 2 от настоящия член и в член 9 от Регламент (ЕС) 2017/625 като характеризиращи се с ниска вероятност за несъответствие.

В този случай периодът между две физически инспекции на място не надвишава 24 месеца.

Официалният контрол, извършван за проверката на съответствието с настоящия регламент:

- се извършва в съответствие с член 9, параграф 4 от [Regulation \(EU\) 2017/625](#) като същевременно гарантира, че минимален процент от всички официални проверки на оператори или група от оператори се извършват без предварително уведомление;
- гарантира извършването на минимален процент допълнителни проверки, освен посочените в параграф 3 от настоящия член;
- се извършва въз основа на минимален брой проби, взети в съответствие с член 14, буква з) от Регламент (ЕС) 2017/625;
- гарантира, че минимален брой оператори, които са членове на група от оператори, са обект на контрол във връзка с проверката на съответствието с разпоредбите, посочена в параграф 3 от настоящия член.

Издаването или подновяването на сертификата се основава на резултатите от проверката на съответствието.

Писменият протокол, който трябва да се изготвя за всеки официален контрол, извършван с цел да се провери съответствието с настоящия регламент се приподписва от оператора или групата от оператори за потвърждаване на получаването на този писмен протокол.

В допълнение към задълженията, определени в член 15 от Регламент (ЕС) 2017/625, операторите и групите оператори трябва:

- a) водят записи, за да демонстрират съответствието си с настоящия регламент;
- b) прави всички декларации и други съобщения, които са необходими за официалния контрол;
- c) предприема съответните практически мерки, за да гарантира спазването на настоящия регламент;
- d) предоставя под формата на декларация, която да бъде подписана и актуализирана при необходимост:
  1. пълното описание на единицата за биологично или преходно производство и на дейностите, които трябва да се извършват в съответствие с тази наредба;
  2. съответните практически мерки, които трябва да се предприемат, за да се осигури съответствие с настоящия регламент

Сертификат

Компетентните органи предоставят сертификат на всеки оператор, който е нотифицирал своята дейност в съответствие с член 34 и спазва настоящия регламент. Сертификатът трябва:

- се издава в електронен вид, когато това е възможно;
- позволява най-малкото да бъдат идентифицирани операторът или групата от оператори, като включва списък на членовете ѝ, категорията продукти, попадащи в обхвата на сертификата, и неговия срок на валидност;
- удостоверява, че дейността, за която е постъпило уведомление, съответства на настоящия регламент; и
- се издава съгласно образца, посочен в приложение VI.

Операторът не може да пуска продукти на пазара като биологични продукти или продукти в процес на преобразуване, освен ако вече не притежават сертификат.

Членовете на група от оператори нямат право да им се предоставя отделен сертификат за нито една от дейностите, обхванати от сертификата на групата от оператори, към която принадлежат.

Операторите проверяват сертификатите на тези оператори, които са техни доставчици.

Държавите членки могат да освободят от задължението за притежание на сертификат, предвидено в параграф 2, операторите, които продават директно на крайния потребител непакетирани биологични продукти, различни от фуражи, при условие че тези оператори не произвеждат, обработват, складираат, освен във връзка с мястото на продажба, или внасят такива продукти от трета държава или възлагат тези дейности на трета страна, и при условие че:

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

- такива продажба не надвишават до 5 000 kg годишно;
- такива продажба, които представляват годишен оборот по отношение на непакетирани биологични продукти, не надхвърлят 20 000 EUR; или
- потенциалните разходи за сертифициране на оператора, превишават 2 % от общия оборот на непакетирани биологични продукти, продадени от оператора.

АНЕКС VI от Регламента

Модел на сертификата

Образец на сертификата съгласно член 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/848 относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти

1. Номер на документа:	
2. (отбеляжете съответната клетка) ☐ Оператор ☐ Група оператори – вж. приложението	3. Име и адрес на оператора или групата оператори:
4. Дейност(и) на оператора или групата оператори (отбеляжете): ☐ Земеделско производство ☐ Обработка ☐ Дистрибуция ☐ Съхранение ☐ Внос ☐ Износ ☐ Пускане на пазара	5. Име, адрес и кодов номер на контролния или надзорния орган на оператора или групата оператори:
6. Категория(и) продукти съгласно член 35, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 и методи на производство (отбеляжете):	
— непреработени растения и растителни продукти, включително семена и друг растителен репродуктивен материал Производствен метод: ☐ биологично производство, с изключение на преходния период ☐ производство през преходния период ☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)	Срок на валидност на сертификата от ..... до .....
— домашни животни и непреработени животински продукти Производствен метод: ☐ биологично производство, с изключение на преходния период ☐ производство през преходния период ☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)	Срок на валидност на сертификата от ..... до .....
— водорасли и непреработени продукти от аквакултури Производствен метод: ☐ биологично производство, с изключение на преходния период ☐ производство през преходния период ☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)	Срок на валидност на сертификата от ..... до .....

Тази публикация не представява одобрение на съдържанието, което отразява издипите точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

<p>— преработени селскостопански продукти, включително продукти от аквакултури, предназначени за употреба като храна</p> <p>Производствен метод:</p> <p>☐ производство на биологични продукти</p> <p>☐ производство на продукти при преход към биологично производство</p> <p>☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)</p>	<p>Срок на валидност на сертификата от .... до ....</p>
<p>— фуражи</p> <p>Производствен метод:</p> <p>☐ производство на биологични продукти</p> <p>☐ производство на продукти при преход към биологично производство</p> <p>☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)</p>	<p>Срок на валидност на сертификата от .... до ....</p>
<p>— вина</p> <p>Производствен метод:</p> <p>☐ производство на биологични продукти</p> <p>☐ производство на продукти при преход към биологично производство</p> <p>☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)</p>	<p>Срок на валидност на сертификата от .... до ....</p>
<p>— други продукти, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) 2018/848 или необхванати от предходните категории (моля уточнете):</p> <p>Производствен метод:</p> <p>☐ производство на биологични продукти</p> <p>☐ производство на продукти при преход към биологично производство</p> <p>☐ биологично производство с небιологично производство (съгласно член 9, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/848 или при обработка, дистрибуция, съхранение, внос, износ, пускане на пазара)</p>	<p>Срок на валидност на сертификата от .... до ....</p>
<p>Настоящият документ е издаден в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848 с цел да удостовери, че операторът или групата оператори (изберете подходящото) отговаря на изискванията на посочения регламент.</p>	
<p>Дата, място:</p>	
<p>Подпис от името на издаващия контролен или надзорен орган:</p>	

Източник: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R0848&from=EN>

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

3. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2020/464

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2020/464 НА КОМИСИЯТА от 26 март 2020 година за установяване на определени правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с необходимите документи за признаване със задна дата на периоди за целите на прехода към биологично производство, производството на биологични продукти и информацията, която е необходимо да бъде предоставяна от държавите членки

Основното съдържание на наредбата се отнася до:

- документи, които се предоставят при признаване със задна дата на предходни периоди за преминаване към биологично производство;
- правила за производство на добитък и аквакултури, преработени храни и фуражи със съответните преходни разпоредби;
- информация, която трябва да бъде предадена от страните от ЕС относно наличността на пазара на органичен растителен репродуктивен материал и растителен репродуктивен материал при преход, биологични животни и биологични аквакултури.

Преобразуване: Документи, които е необходимо да бъдат представени с цел признаване със задна дата на предишен период

За целите на член 10 от **Регламент (ЕС) 2018/848** - Предишни периоди не могат да бъдат признати със задна дата като част от периода на преход към биологично производство, освен когато:

- а) земеделските парцели на оператора са били обект на мерки, определени в програма, изпълнявана в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013, с цел да се гарантира, че никакви продукти или вещества освен разрешените за употреба в биологично производство, не са използвани на тези земеделски парцели; или
- б) операторът може да представи доказателство, че земеделските парцели са били природни или земеделски площи и, че най-малко през последните три години, не са третирани с продукти или вещества, неразрешени за употреба в биологично производство.

За под-точка (а) - операторът представя на компетентните органи в държавата членка, в която се осъществява дейността и в която стопанството на оператора е обект на системата за контрол, официалните документи, издадени от съответните компетентни органи, които доказват, че земеделските парцели, за които се иска признаване със задна дата на предишен период, са били обект на мерки, определени в програма, изпълнявана в съответствие с [Регламент \(ЕС\) № 1305/2013](#) на Европейския парламент и на Съвета(б), както и че на тези парцели не са използвани други продукти или вещества освен разрешените за употреба в биологично производство

За под-точка (b) - операторът представя на компетентните органи в държавата членка, в която се осъществява дейността и в която стопанството на оператора е обект на системата за контрол, следните документи, които доказват, че земеделските парцели са били природни или земеделски площи и че най-малко през последните три години не са третирани с продукти или вещества, неразрешени за употреба в биологично производство, в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848:

- карти, в които ясно е определен всеки земеделски парцел, включен в искането за признаване със задна дата, както и информацията относно общата площ на тези парцели и, ако е приложимо, информацията относно естеството и обема на текущото производство, както и, когато е възможно, техните геолокационни координати;
- подробен анализ на риска, направен от контролен или надзорен орган, за да се оцени дали някой земеделски парцел, включен в искането за признаване със задна дата, е бил третиран с продукти или вещества, неразрешени за употреба в биологично производство, най-малко през последните три години, като се вземат предвид по-специално размерът на общата площ, за която се отнася искането, както и агрономическите практики, прилагани през този период върху всеки парцел, който е предмет на искането;
- резултатите от лабораторните анализи, извършени от акредитирани лаборатории, на почвени и/или растителни проби, взети от контролния или надзорния орган от всеки земеделски парцел, идентифициран като рисков по отношение на замърсяване в резултат на третиране с продукти и вещества, неразрешени за употреба в биологично производство, въз основа на подробния анализ на риска, посочен в буква б);
- доклад от инспекция, извършена от контролния или надзорния орган, изготвен след физическа инспекция на оператора с цел проверка на изрядността на събраната информация относно земеделските парцели, включени в искането за признаване със задна дата;
- всички други релевантни документи, считани за необходими от контролния или надзорния орган във връзка с оценката на искането за признаване със задна дата;
- окончателно писмено изявление на контролния или надзорния орган, в което се посочва дали е оправдано признаването със задна дата на предишен период като част от преходния период и се уточнява периодът, от който се счита за биологичен всеки въпросен земеделски парцел, както и общата площ на земеделските парцели, които се ползват от признаването със задна дата на даден период.

Разрешени техники за обработка на хранителни продукти

Само техники, отговарящи на принципите, определени в глава II от [Регламент \(ЕС\) 2018/848](#), по-специално съответните специфични принципи, приложими за обработката на биологични храни, посочени в член 7, със съответните правила на глава III от посочения регламент и с подробните правила за производство, определени в част IV от приложение II към него, са разрешени при преработката на хранителни продукти в биологично производство.

Техниките за йонообмен и адсорбционна смола са разрешени, когато се използват за приготвяне на органични суровини.

Източник: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0464&from=EN>

4. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2021/1165

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1165 на Комисията от 15 юли 2021 г. за разрешаване на определени продукти и вещества за употреба в биологичното производство и за създаване на техните списъци (Текст от значение за ЕИП)

Главно съдържание:

- условия за разрешаване на вещества и продукти за използване в биологичното производство;
- процедура за предоставяне на специално разрешение за употреба на продукти и вещества в определени райони на трети страни;
- преходни мерки за почистване и дезинфекция на продукти и небиологични земеделски съставки, изброени в съответните приложения на Регламент (ЕО) № 889/2008;
- преходен период до 31 декември 2022 г. за валидността на документните доказателства съгласно член 68 от Регламент (ЕО) № 889/2008.

Активни вещества в продуктите за растителна защита

За целите на член 24, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/848 само активните вещества, изброени в приложение I към настоящия регламент, могат да се съдържат в продуктите за растителна защита, използвани в биологичното производство, както е посочено в Приложение, при условие че тези продукти за растителна защита:

а) са получили разрешение съгласно [Регламент \(ЕО\) № 1107/2009](#) на Европейския парламент и на Съвета;

б) се използват в съответствие с условията за употреба, посочени в разрешенията за продуктите, които ги съдържат, издадени от държавите-членки; и

в) се използват в съответствие с условията, посочени в приложението към [Регламент за изпълнение \(ЕС\) № 540/2011](#) на Комисията

Пълният списък на допустимите активни вещества в продуктите за растителна защита е представен в ПРИЛОЖЕНИЕ I Активни вещества, съдържащи се в продукти за растителна защита, разрешени за употреба в биологичното производство, както е посочено в член 24, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/ 848.

Торове, почвени подобрители и хранителни вещества

За целите на член 24, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/848 само продуктите и веществата, изброени в приложение II към настоящия регламент, могат да се използват в биологичното производство като торове, почвени подобрители и хранителни вещества за растенията хранене, подобряване и обогатяване на постеля или култивиране на водорасли или среда за отглеждане на

аквакултури, при условие че са в съответствие със съответните разпоредби на правото на Съюза, по-специално с [Регламент \(ЕО\) № 2003/2003](#) на Европейския парламент и на Съвета, съответните приложими членове от [Регламент \(ЕС\) 2019/1009](#) на Европейския парламент и на Съвета, [Регламент \(ЕО\) № 1069/2009](#) на Европейския парламент и на Съвета и [Регламент \(ЕС\) № 142/2011](#) на Комисията и, когато е приложимо, в съответствие с националните разпоредби, основани на правото на Съюза

Пълният списък на допустимите торове, подобрители на почвата и хранителни вещества е представен в ПРИЛОЖЕНИЕ II Разрешени торове, подобрители на почвата и хранителни вещества, посочени в член 24, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/848.

Продукти за почистване и дезинфекция

За целите на член 24, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕС) 2018/848 само продуктите, изброени в част Б от приложение IV към настоящия регламент, могат да се използват за почистване и дезинфекция на сгради и инсталации, използвани за растителна продукция, включително за съхранение в земеделско стопанство, при условие че тези продукти отговарят на разпоредбите на правото на Съюза, по-специално на [Регламент \(ЕО\) № 648/2004](#) и [Регламент \(ЕС\) № 528/2012](#) и, когато е приложимо, в съответствие с национални разпоредби, основани на правото на Съюза

За целите на член 24, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) 2018/848 само продуктите, изброени в част В от приложение IV към настоящия регламент, могат да се използват за почистване и дезинфекция в съоръжения за обработка и съхранение, при условие че тези продукти отговарят на разпоредбите на правото на Съюза, по-специално на Регламент (ЕО) № 648/2004 и Регламент (ЕС) № 528/2012 и, когато е приложимо, в съответствие с националните разпоредби, основани на правото на Съюза.

До включването им в част А, Б или В от приложение IV към настоящия регламент продуктите за почистване и дезинфекция, посочени в член 24, параграф 1, букви д), е) и ж) от Регламент (ЕС) 2018/848, които са били разрешени за употреба в биологичното производство съгласно Регламент (ЕО) № 834/2007 или съгласно националното законодателство преди датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2018/848, могат да продължат да се използват, ако отговарят на съответните разпоредби на Съюза законодателство, по-специално Регламент (ЕО) № 648/2004 и Регламент (ЕС) № 528/2012 и, когато е приложимо, в съответствие с националните разпоредби, основани на правото на Съюза.

Пълният списък на допустимите продукти за почистване и дезинфекция е даден в [ПРИЛОЖЕНИЕ IV](#) Разрешени продукти за почистване и дезинфекция, посочени в член 24, параграф 1, букви д), е) и ж) от Регламент (ЕС) 2018/848

Хранителни добавки и технологични добавки

За целите на член 24, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/848 само продуктите и веществата, изброени в част А от приложение V към настоящия регламент, могат да се използват като хранителни добавки, включително хранителни ензими, които трябва да бъдат използвани като хранителни добавки и спомагателни вещества при производството на преработени биологични

храни, при условие че тяхната употреба е в съответствие със съответните разпоредби на правото на Съюза, по-специално [Регламент \(ЕО\) № 1333/2008](#) на Европейския парламент и на Съвета и, когато е приложимо, в съответствие с националните разпоредби, основани на правото на Съюза

Пълен списък на допустимите хранителни добавки и спомагателни средства за обработка е даден в [ПРИЛОЖЕНИЕ V](#) Разрешени продукти и вещества за употреба в производството на преработени органични храни

Източник: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1165&from=EN>

5. Описание на процеса на преобразуване и сертифициране

Как да преминете от конвенционално към биологично земеделие?

Процесът на преход от конвенционално към биологично земеделие отнема няколко години. Той включва три страни - производител, контролен орган / контролер и сертифициращ орган. В следващите няколко реда можете да се запознаете със стъпките, които са включени в процеса на преход:

Първа стъпка: Избор на контролен орган и определяне на срокове.

Съответният земеделски производител избира контролен орган. След това има контакт и обмен на информация вкл. договаряне на цената, местоположение и това, което съответният фермер иска да направи и т.н.

След постигане на споразумение двете страни сключват договор, плащането се извършва и фермерът започва период на преобразуване. По време на периода на преобразуване продуктите не могат да се продават като биологични продукти. Само следните продукти, произведени по време на периода на преобразуване, могат да се предлагат на пазара като продукти при преобразуване:

- a) растителен репродуктивен материал, при условие че е спазен период на конверсия от най-малко 12 месеца;
- b) хранителни продукти от растителен произход и фуражни продукти от растителен произход, при условие че продуктът съдържа само една селскостопанска съставка и при условие, че е спазен период на преобразуване от най-малко 12 месеца преди прибирането на реколтата.

Продължителността на периода на преобразуване зависи от съответните култури. Съгласно Регламент (ЕС) 2018/848 периодът на преобразуване е най-малко две години преди сеитбата; в случай на пасища или многогодишни фуражи - най-малко две години преди използването им като органичен фураж; в случай на многогодишни култури, различни от фураж - най-малко три години преди първата реколта от органични продукти.

По време на периода на преобразуване инспекциите се извършват поне веднъж годишно. Проби могат да се вземат и от почвата или растителния материал след съгласие между фермера и контролера. Целта е да се наблюдават потоците от входящи и изходящи суровини и продукти, получени от фермата.

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

Стъпка втора: Отделен контрол и сертифициране

Контролът на производството се извършва от лица / организации, регистрирани в Министерството на земеделието и храните. Те могат да бъдат местни и международни организации. Въпреки това, за да могат да изпълняват ролята си, те трябва да бъдат упълномощени от министерството, вписани в регистъра и да имат договор с лаборатория.

Хората, които упражняват контрол, не участват в сертифицирането, така че да няма влияние.

На този етап се приключва доклад за проверка. Изготвя се от инспектор на място, който проверява действителното състояние на фермата и водената документация. Това се прави за проследяване на потоците от входящи и изходящи суровини и продукти, получени от фермата.

Биологичните полета трябва да бъдат отделени от конвенционалните с буферни зони. По време на производството и съхранението се поставя подходяща маркировка, за да се разделят биологичните от конвенционалните продукти.

Изчислява се и се описва продуктивният поток - от реколтата до продадените продукти. При откриване на несъответствия инспекторът предписва коригиращи действия и срокове за тяхното отстраняване..

Стъпка трета: Издаване на сертификат.

След проверка на документацията и действителното състояние във фермата, включително помещенията, складовете и нивите, се попълва доклад за проверка, който се подписва от двете страни. В същото време мениджърът по сертифициране изготвя мотивирано предложение до съответния издаващ орган.

Сертификатът трябва да съдържа номера на документа, името и адреса на земеделския производител, името, адреса и кодовия номер на контролния орган, вида на производството - растение, добитък или преработка и стандарта, за който се отнася получения документ. Сертификатът има период на валидност, който е точно споменат.

Цена на сертифициране

„В моята ферма всичко е органично, но не е сертифицирано, защото е много скъпо“, е реплика, която можете да чуete много често от различни фермери / производители. Не вярвайте на това. Органичните продукти имат по-висока цена не поради сумата, платена за сертифициране (което обикновено е по-малко от една средна месечна заплата за едногодишно сертифициране), а поради по-ниските добиви при този метод на отглеждане.

Въпреки това, разходите за сертифициране изглеждат доста различни в различните държави и също варират в зависимост от сертифициращите компании, сертифицираните продукти и т.н. Следователно най-добрият вариант да знаете цената за вашата конкретна ферма и производствени помещения е да се свържете със сертифицираща компания и да поискате оферта направени специално за вас.

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

Още една полза от биологичното сертифициране

В допълнение към добре познатите ползи от производството на биологични продукти - както за хората, така и за природата, техният контрол и гаранциите за съответствие са много по-високи.

Когато има най-малко съмнение относно биологичния произход на суровина или продукт, той незабавно се изтегля от пазара и в зависимост от степента на нарушението или се унищожава, или се предлага на пазара по конвенционален начин.

Съществува изключително надеждна система за комуникация между различните органи по веригата в подкрепа на по-високото доверие на потребителите към биологичните продукти.

6. Списък на националните контролни органи

France

За да се продават продукти от биологично земеделие, всеки оператор (независимо дали е производител, дистрибутор или вносител) трябва да е бил проверен от сертифициращ орган, одобрен от Националния институт за произход и качество (INAO) и да има съответните сертификати.

Списъкът на одобрените органи за сертифициране е достъпен на следната връзка:

<https://www.agencebio.org/profil/pages-communes/les-organismes-certificateurs-en-france/>

Цена на сертификацията

Цената на първия сертификационен одит е между €450 и €1000, в зависимост от размера на фермата и естеството на дейностите, които ще се сертифицират.

Цената на инспекцията е между 300 и 800 евро в зависимост от големината на фермата и естеството на сертифицираните дейности. Изплаща се на годишна база.

Испания

В Испания насоките за биологично земеделие се изпълняват от публични субекти, разпределени във всеки автономен регион на държавата, напр.:

- Regulatory Counsel of Ecological Agriculture of Galicia (CRAEGA): <https://www.craega.es/es/>
- Ecological Agriculture Committee of Valencian Community (CAECV): <https://www.craega.es/es/>

Тези обществени организации също са групирани в общественото общество INTERECO (<https://interecowed.com/>).

Сертифицирането може да се извърши както от тези организации, така и от частни субекти, които ще считат, че всички суровини и методи, включени в селскостопанското производство, са сертифицирани като биологични на европейско и/или национално и регионално ниво.

SOCISHERT (<https://sohiscert.com/>) или CAAE (<https://www.caae.es/>) са примери за такива частни лица, които са упълномощени от Министерството на земеделието, рибарството и храните (<https://www.mapa.gob.es/es/alimentacion/temas/produccion-eco/default.aspx>) за предоставяне на сертификати за биологично земеделие за търговия в ЕС и извън него.

Demeter (<https://www.demeter.es/>) е единственият субект, който предоставя частен сертификат по отношение на биодинамичното производство, чрез който производителите могат да добавят етикета Biodinamica® към предлаганите на пазара продукти.

Цена на сертификацията

Финансовите разходи варират между регионалните публични субекти, както и между частните субекти. Освен това към всеки производител се прилагат различни оферти в зависимост от неговата растителна площ и размера на компанията; разходите нарастват в съответствие с това.

Например CRAEGA може да таксува минимум 382 € (<https://www.craega.es/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-29-nuevo-anexo-de-taxas-2019.pdf>), докато CAECV таксува минимум 423 € (https://www.caecv.com/wp-content/uploads/2022/04/2022.04.07_Guia-de-cuotas-2022_aprobacion-y-adequacion_02POG22.pdf).

Допълнителни разходи произтичат от вписвания, одити и контроли. В някои автономни региони се обръща специално внимание и на специфични продукти и/или свързани процеси. Частните сертифициращи организации не оповестяват своите оферти публично.

Ценообразуването на сертификата също варира в зависимост от автономния регион, в който се извършва земеделието. Като пример CAECV в автономния регион Валенсия може да таксува минимум 177,10 €, което е същата цена за първи сертификат, докато CRAEGA в Галисия таксува минимум 90 € (Проверете: https://www.caecv.com/wp-content/uploads/2022/04/2022.04.07_Guia-de-cuotas-2022_aprobacion-y-adequacion_02POG22.pdf и <https://www.craega.es/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-29-nuevo-anexo-de-taxas-2019.pdf>). Частните сертифициращи организации не оповестяват своите оферти публично.

Котировките за повторно сертифициране също варират между регионите в Испания. Като се има предвид CAECV във Валенсия, разходите за повторно сертифициране са минимум 177,10 € (същите разходи за сертифициране за първи път), докато CRAEGA в Галисия таксува 70 € (Проверете https://www.caecv.com/wp-content/uploads/2022/04/2022.04.07_Guia-de-cuotas-2022_aprobacion-y-adequacion_02POG22.pdf и <https://www.craega.es/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-29-nuevo-anexo-de-taxas-2019.pdf>). Частните сертифициращи организации не оповестяват своите оферти публично.

Португалия

В Португалия ОКС – Органи за контрол и сертифициране (Оригинално наименование на португалски: Organismos de controlo e certificação) са частни органи, признати от DGADR (Direção Geral de Agricultura e Desenvolvimento Rural – Генерален съвет по земеделие и развитие на селските райони) и акредитирани от IPAC (Instituto Português de Acreditação – Португалска институция за акредитация), извършващи своите дейности по контрол на съответствието на селскостопански продукти в методите на производство (биологично, интегрирано производство), сертифициране на традиционни продукти (DOP, IGP, ETG), екологична система за сертифициране на околната среда, GLOBALG.A.P. , между другото.

ОКС извършват полеви контролни посещения най-малко веднъж годишно за всеки оператор, последвани от годишна оценка на риска, базирана на набор от предварително определени критерии, към които могат да се добавят допълнителни посещения и възстановяване на проби според резултатите от анализа и рисковете, свързани с всеки оператор.

Сертифицирането е система за контрол със специфична европейска регулация и португалска норма, която контролира практиките на заинтересованите страни при производството, преобразуването, разпространението, съхранението, вноса и износа на продукти.

Според IPAC органите, кредитирани за селскостопански, горски и риболовни продукти, са:

AGRICERT	https://agricert.pt/
APCER, Associação Portuguesa de Certificação	https://apcergroup.com/pt/
CERTIPLANET – Certificação da Agricultura, Florestas, Unipessoal, Lda	www.certiplanet.pt
CERTIS – Controlo e Certificação, Lda	https://certis.pt/
CODIMAGO – Certificação e Qualidade, Lda	http://www.codimaco.pt/
ECOCERT PORTUGAL, Unipessoal, Lda	www.ecocert.pt
Kiwa Sativa – Unipessoal, Lda.	www.sativa.pt
NATURALFA – Controlo e Certificação	https://naturalfa.pt/
SGS ICS - Serviços Internacionais de Certificação, Lda	www.sgs.pt
TRADIÇÃO E QUALIDADE.	https://www.tradicao-qualidade.pt/

Цена на сертификацията

Няма определени разходи за сертифициране на биологичен продукт.

Услугата по сертифициране на биологичен продукт има цена, която зависи от сложността и размера на компанията (размер на проучването, брой кестенови градини, разстояние между кестенови градини и др.).

България

Информационен регистър на организациите, упълномощени от министъра на земеделието и храните да извършват контрол за съответствие на биологичното земеделие и биологичното производство:

<http://bioregister.mzh.government.bg/front/controllers>

Цена на сертификацията

Няма определени разходи за сертифициране на биологичен продукт.

Услугата по сертифициране на биологичен продукт има цена, която зависи от сложността и размера на компанията (размер на проучването, брой кестенови градини, разстояние между кестенови градини и др.).

Гърция

В момента в Гърция има 18 одобрени органи за „Контрол и сертифициране на биологични земеделски продукти“.

[Щракнете тук за списъка на Министерството на развитието на селските райони и храните](#)

Примери за гръцки сертифициращи органи:

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

GR-BIO-01 ΔΗΩ

GR-BIO-02 ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΕ

GR-BIO-03 ΒΙΟΕΛΜΑΣ

GR-BIO-05 ACERT A.E.

Основно описание на процеса в Гърция

1. Заявление - Регистрирайте се в акредитирана сертифицираща организация
2. Проверка и одобрение
3. Частно споразумение / договор
4. Годишна инспекция / вземане на проби

Първите 3 стъпки при някои сертифициращи компании могат да бъдат извършени дистанционно и чрез интернет, докато някои други сертифициращи компании предпочитат да имат агент на място, за да се уверят, че цялата документация е завършена успешно.

За кандидатстване - регистрация е необходима следната информация:

- Официални правни документи, доказващи собственост или наем, размер, местоположение и сорт
- Основни подробности за култивирането, като използвания посадъчен материал, растение и период на прибиране на реколтата, източник и метод на поливане, методи за контрол на вредители и болести, използвани торове и тяхното място и метод на съхранение, машини, използвани за култивирането, управление след прибиране на реколтата кестен, трябва да се предостави информация за всички съседни сортове на полето(ята) на кестените.

Примери за необходимите документи можете да намерите тук:

- <http://www.dionet.gr/?p=534>
- <http://www.bio-hellas.gr/el/ΔιαδικασίαΈνταξης/Φυτική>

След това сертифициращата компания проверява и проверява данните за заявлението, подадени в гръцкото министерство. Ако всичко е достатъчно и правилно, частното споразумение между производителя и сертифициращата компания трябва да бъде подписано. След подписване на договорите започва 3-годишният период на преминаване към биологично земеделие.

Период на преобразуване

Всяка ферма, която иска да произвежда органично, трябва да премине през процес, известен като „конверсия“. През този период трябва да се използват методи за биологично производство, но полученият продукт не може да се продава като органичен. Продуктът може да се продава като „органичен в процес на преработка“. Периодът на преобразуване за Chestnut е 3 години.

През този период кестените могат да бъдат посочени като „органични в преработка“, без официално етикетиране.

Годишна проверка

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

И накрая, проверка на място, необходима за годишната инспекция, от сертифициращата компания ще се извърши по време на решаващ период от отглеждането.

След успешен 3-годишен период на преобразуване, кестените могат да бъдат продавани и етикетирани официално като „Сертифицирани органични“ - важна стъпка за разпознаването на потребителите и добавената стойност за кестените!

Цена на сертификацията

Разходите са годишни и могат да се променят в зависимост от общата обработваема площ и броя на различните парцели/ниви. Всяка сертифицираща компания може да променя цените си.

Например: За да започнете и за първата година 1 хектар (10 000 м²) и 1 парцел/поле, годишната цена е около 290 € с включен данък. Ако 1 хектар е разпръснат в различни полета, тогава цената се променя леко.

Горният процес на органично сертифициране и цена са само за „суров“ продукт от кестени.

За преработени продукти от кестени, напр. паста, брашно и т.н. процесът на органично сертифициране се различава и разходите се увеличават.

7. Защо да преминем към органично производство?

При производството на кестени има малко разлики между органични и неорганични: производствените техники са доста сравними. Но биологичното производство има предимството да дава гаранции на потребителя и позволява значително по-висока продажна цена, докато ограниченията, специфични за биологичното производство, не са многобройни.

В борбата с болестите и неприятелите превенцията играе много важна роля при отглеждането на кастан, както и при много овощни производства. Превантивните действия чрез избор на сортове, слънцегреене, борба с влагата, подходяща резитба и обработка на почвата трябва да компенсират по-голямата част от третиранията.

Използването на промишлено синтезирани торове в селското стопанство страда от редица проблеми, свързани с потреблението на енергия в производствения процес и въздействието върху околната среда от използването на торове. Обществото претендира за по-устойчиво и екологично земеделие. Азотът несъмнено е хранителното вещество, което тревожи обществото и научната общност и което доведе до нарастващ натиск за възприемане на по-устойчиви методи за отглеждане, включително биологично земеделие. Азотът може да претърпи няколко химични и биологични трансформации и да бъде изгубен във водните тела, особено под формата на нитрати, и в атмосферата по различни начини, някои от които са свързани с изчерпването на озоновия слой или глобалното затопляне, с акцент върху азотните оксиди.

Управлението на плевелите е от решаващо значение за здравето на агросистемата. Плевелите могат да се конкурират с дърветата за важни ресурси като хранителни вещества и вода, но те също така предоставят съответните екосистемни услуги, които трябва да бъдат взети под внимание от фермерите. На нивото на всяко отделно поле трябва да се намери необходимият баланс, за да се

поддържа нивото на растителност, което гарантира всички полезни ефекти от защитата на почвата, без да причинява значителна загуба на продукция.

Правилните методи и условия за прибиране на реколтата, транспорт, съхранение и опаковане са от първостепенно значение не само за осигуряване на поддържане на качеството на продукцията, но и за безопасност на потребителите и минимизиране на икономическите загуби. Съхранението изисква внимание, тъй като повечето хора не смятат кестените за нетрайни и крехки култури. Въпреки това, кестените се нуждаят от подходяща опаковка и специални условия на съхранение, за да запазят органолептичните си свойства. По същия начин прибирането на реколтата трябва да се извършва бързо през сезона, тъй като след като кестените паднат от дървото, те са много уязвими към биологично замърсяване, което може да се случи само ден след това. Правилните методи за прибиране на реколтата също трябва да се вземат предвид, за да се избегнат потенциални щети на дърветата и последваща инфекция, обикновено свързана с традиционните методи за прибиране на реколтата.

Биологичното производство предлага на потребителите здравословен продукт с най-високо качество. Органичното земеделие допринася за живот и работа в незамърсена и по-балансирана среда, без рисковете от токсичност, които конвенционалното земеделие може да причини и без изчерпване на природните ресурси.

Биологичното земеделие позволява да се отговори на нарастващото и неудържимо търсене на органични продукти, както на най-близките пазари, така и на световния пазар, тъй като те са по-ценени и обикновено по-добре платени от конвенционалните продукти.

Творчески начини за оценяване на малките кестени в Ardeche (Франция)

Този случай от практиката описва как млад производител на кестени (наречен тук Оливие, за да уважава личния му живот) в Ардеш (Франция) намери решения на проблема със съхранението и продажбата на (малки) традиционни европейски кестени. Неговата органична ферма за кестени е само няколко хектара, така че Оливие трябва да продава по-голямата част от продукцията си директно на своите клиенти, за да изкарва прехраната си от такава малка ферма за кестени.

Подобно на други производители на органични кестени, Оливие трябва да сортира своите кестени след прибиране на реколтата. Най-красивите и големи кестени се продават като пресни кестени. Тъй като кестените са много нетрайни, най-голямото му предизвикателство е да запази кестените си добри в продължение на няколко месеца (тъй като той продава много пресни кестени на коледните базари през декември). Затова той използва древна техника за съхранение, състояща се в поставяне на кестените в мрежи и окачване на тези мрежи в малка река, която е близо до фермата му. Постоянният студ и условията на недостиг на кислород позволяват на Оливие да запази свежите си кестени в добро състояние в продължение на няколко месеца.

Тъй като фермата на Оливие се намира в селски район на Франция, не е лесно да продадете всичките му пресни кестени директно на клиенти, близки до него. Следователно той използва друг пазарен поток, за да продаде част от пресните си кестени на висока цена, която е малко по-ниска от цената, която получава за пресните си кестени, когато сам ги продава на клиенти. Този друг

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

пазарен поток е CSA (Земеделие, подпомагано от общността - AMAP на френски). Идеята зад CSA е да има само един посредник между производителите и потребителите, за да се осигури на производителите справедлива цена за техните продукти. CSA отнема всички посредници и изпраща кестените до голям град (в този случай Лион), където се намират клиентите на CSA.

След като Оливие е продал големите си кестени, той все още има много малки или деформирани кестени, които не може директно да продаде като пресни кестени. Тези малки кестени се използват за 2 цели:

1. сам да прави преработени продукти от кестени (като крем от кестени и компот от кестени), които продава на добра цена;
2. да продава на търговци на едро (на сравнително ниска цена), които на свой ред ще го продадат на промишлени преработватели на кестени, които ще произвеждат преработени продукти от кестени (като крем от кестени), които могат да се купят в супермаркетите на сравнително ниски цени.

Този първи вариант е най-желан, тъй като Оливие може да продава собствения си органичен крем от кестени за най-малко 12 евро на кг. Фактът, че малките и повредени от насекоми кестени се използват за този продукт, не оказва никакво влияние върху качеството или характеристиките на крайния продукт, така че това е добър вариант за малките производители на органични кестени да добавят стойност към своите най-малки кестени, които са най-малко продаваеми.

Кооперативно дружество Amarelante (Испания)

Основана през 2013 г. в Галисия (Испания), малкото кооперативно дружество Amarelante посегна към съживяването на селските райони и възстановяването на традиционната стойност на кестените. Обществото управлява реколтата, съхранението, обработката и опаковането на сорта кестен „Amarelante“, който е типичен за испанската провинция Оренсе.

Демонстрирайки успех и нарастващ потребителски интерес към органичните кестени, компанията получи регионално и национално финансиране, за да увеличи дейността си, следвайки традиционните методи за биологично земеделие. Освен това групата също така стартира дейности за разгласяване на обществеността, училищата и университетите, подчертавайки културното наследство, икономическата и обществената стойност на кестена.

Повече информация можете да намерите тук: <https://amarelante.gal>.

**Подобряване на
конкурентоспособността на
европейските фермери и
производители на кестени чрез онлайн
платформа за Производство и
Маркетинг на органични кестени**

Накратко за EcoChestnut

Юни 2022

Модул 1 - Как се отглеждат органични кестени?

1.1 – Засаждане и присаждане

Обобщение на учебното съдържание	Този обучителен модул определя оптималните условия за създаване на кестенова горичка: организация и местоположение на овощната градина, растителен материал, техники на засаждане и др. Също така модулът разглежда методите за присаждане, използвани в отглеждането на кестени, като сравнява предимствата и недостатъците им.
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Засаждането изисква планиране. • Промяната в климата е фактор, влияещ на гъстотата на овощната градина. • Ключов фактор при засаждането на кестени е съдържанието на вода в почвата: лошо дренирани или тежки почви (богати на глина), или такива с високо ниво на вода вредят на кестените, като увеличават шансовете за заразяване с мастилена болест • Присаждането позволява на производителите на кестени да развъждат желани сортове (включително традиционни европейски сортове) и е чудесен инструмент за поддържане на богатото културно-екологично наследство на кестеновия сектор в Европа. • Фермерите, отглеждащи кестени използват различни техники за присаждане, сред които са Т-образно пъпкуване, обърнато Т-образно пъпкуване и присаждане на резенче/присадка.
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<ul style="list-style-type: none"> • За да се засади кестен е нужно да се изкопае дупка два пъти по-широка от саксията, в която е седял кестена, но не по-дълбока от самата саксия. • Важно е да се контролира растежа на плевелите около кестена, за да се предотврати съревнованието за вода, светлина и хранителни вещества. • Присаждане на резенче/присадка е може би най-лесната техника за използване от начинаещи производители на кестен.

1.2 – Торене и управление на земеделските площи

Обобщение на учебното съдържание	Този модул представя определение за основни хранителни вещества и разглежда въпроса как растенията могат да получат достъп до хранителните вещества, от които имат нужда. Също така обяснява защо растенията трябва да се торят, като сравнява натурална екосистема с обработваема земя. Разгледани са диагностичните инструменти за оценка на почвеното плодородие и хранителния статус на растенията, както и
----------------------------------	---

	<p>потенциала на тези инструменти да помогнат на фермерите да създадат програма за наторяване за техните овощни градини. Модулът изследва наличните в световен мащаб данни относно специфичните хранителни изисквания на кестена и как това може да повлияе на установяването на програмата за торене. Накрая модулът дискутира специфичните проблеми свързани с контрола на плодородието на почвата в органичното земеделие и възможностите, които се разкриват пред производителя, като се има предвид, че той не може да използва конвенционални торове.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<p>Какви са основните хранителни вещества на висшите растения и как растенията си ги набавят? Какво оправдава прилагането на торове? Какви хранителни вещества да прилагаме? Какви диагностични методи могат да се използват при взимането на решение да се приложи ли тор и какви количества да бъдат приложени? Какви специфични хранителни изисквания са характерни за кестена? Защо органичното земеделие ограничаване използването на торове? Как може да се контролира плодородието на почвата и хранителния статус на кестена при органичното земеделие?</p>
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Адекватното подхранване на посевите е от съществено значение за да бъде постигнат доходоносен добив. Производителите трябва да обърнат внимание на диагностичните методи, които имат на разположение. От друга страна установяването на програма за наторяване, която да намали риска от нарушения в храненето на растенията при органичното земеделие е доста по-трудна задача, тъй като не могат да бъдат използвани конвенционални торове. Като алтернативен вариант, плодородието на почвата и хранителният статус трябва да бъдат поддържани и насърчавани чрез естествени процеси, рециклиране на органични ресурси или чрез азот-фиксиращи бобови растения в агросистемата.</p>

1.3 – Подрязване на дърветата и проводимост на растенията

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Преди да бъдат представени методите на подрязване, които са най-подходящи за отглеждането на кестени, процесът на подрязване е разгледан в подробности, като са изброени причините за важноста му и защо е фактор, който не бива да бъде пренебрегван. Въпросните методи са обяснени с изключително внимание към техническите и времеви детайли. В последната част са разгледани и самите инструменти, с които трябва да бъде извършено подрязването.</p>
---	--

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

<p>Най-важните извадки</p>	<p>Подрязването е в същината на отглеждането на дървета. Една от най-важните задачи, която не бива да бъде пренебрегвана или подценявана. Чрез подрязване ние си гарантираме максимално бързия растеж на дърветата, желаната форма на дървото, оптимален добив на ядки по отношение на качество и продукция, превенция срещу болести и насекоми (добро проветряване на листната маса) и лесен достъп на машините отговарящи за подготовката на почвата и механичното събиране на ядките. Правилният метод на подрязване, съчетан с правилните техники на култивиране и торене, води до производство на ядки, започващо от 4-тата до 6-тата година и гарантира стабилно високо производство на ядки през целия продуктивен живот на дървото. В противен случай до 15-тата си година дървото не е продуктивно, което не е рентабилно за производителя.</p>
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Подрязването на кестените е важна част от поддържането на здрава овощна градина. То помага за подобряването на жизнеността на дървото, подновяването на плододаване и осигурява по-добра реколта. Правилното подрязване изисква знания, така че дървото да не бъде наранено. Подрязването трябва да се извършва периодично и за предпочитане всяка година, за да се подсигури и контролира нормалният растеж на надземната част на дървото. Много важна роля играят инструментите, с които се извършва самото подрязване. Използването на неподходящи инструменти може да доведе до пагубни последици за дърветата.</p>

1.4 – Поливане на биологична кестенова плантация

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Установена е важността на правилното поливане за отглеждането на кестени, като по-важното е, че са обяснени начините за постигането му, имайки предвид, че правилният начин на поливане неизбежно се изменя, в зависимост от определени характеристики като вида на почвата. Недостатъчно или прекалено поливане на плантацията може да доведе до унищожителен ефект, така че в този модул старателно са обяснени най-популярните методи на поливане. Описан е не само начина, по който е нужно да се поливат растенията, но също така и необходимото оборудване и потребление на други ресурси (като труд, време и разход).</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<p>Графикът на поливане е въпрос на решение от страна на производителя, свързан с това „кога“ да бъде извършено поливането и „колко“ вода е нужно за всяко растение. Методът на поливане се занимава с това „как“ да се полива овощната градина. Графикът на поливане изисква познаване на</p>

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>нуждите от вода на посевите и реакциите на добива спрямо водата, ограниченията на всеки определен метод на поливане и на оборудването за поливане, ограниченията, свързани с напоителната система и финансовите и икономически последици свързани с практиката за напояване.</p>
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Водата е един от най-важните компоненти на почвата в кестеновата овощна градина. Хранителните вещества в почвата се пренасят до кореновата система на кестена чрез почвената влага.</p> <p>Напояването е критично значение за успешното производство на кестени, особено, когато дърветата са млади. Производителите е нужно да имат инсталирана напоителна система преди засаждането на дърветата. Малките дървета с ограничена площ за корените ще изискват допълнително поливане, затова производителите трябва да са много внимателни да не ги полеят прекомерно. Почвата не бива да остава пропита с вода и поливането трябва да се прави само когато няма редовни валежи.</p>

1.5 – От прибиране на реколтата до съхранение: Процес на прибиране, транспорт, опаковане и съхранение

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Както всяка една култура, отглеждана в Европейския съюз, при производството, брането и опаковането на кестени трябва да следват адекватни и добри практики, които гарантират безопасността, проследимостта и контрол на качеството при търговията на дребно. Модулът описва изискванията и методите, които са разрешени и насърчавани от настоящите разпоредби на ЕС, относно органичното земеделие, обработка и пакетиране, и които биха позволили на производителите да разпространяват своите кестени като „органични“.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Какво законодателство е приложимо за органичното производство на кестени? • Какви фактори могат да повлияят на прибирането, транспортирането и съхранението на реколтата? • Кои са плюсовете и минусите на всяка реколта и методите за съхранение? • Как да оценим потенциалните рискове при брането, обработката и опаковането на кестени? • Кой начин на опаковане би бил най-подходящ, имайки се предвид всяка област и пазар?

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Производителите на кестени се запознават с най-подходящите и лесно достъпни методи, когато обмислят как да приберат, транспортират и опаковат своята продукция. Възможно е да възникне намаляване на потенциалната биомаса на реколтата и последващи икономически загуби, поради неадекватна обработка, замърсяване, неадекватно планиране или метод на прибиране на реколтата и разваляне на продукцията. Знаейки това, производителите могат да изберат най-подходящите опции за опаковане, като имат предвид капацитета на съхранение и цената на всяка налична опция. Това помага да се гарантира безопасността на потребителите, устойчивостта на производството и ефективността на следване на насоките за биологично земеделие.</p>
--	---

1.6 – Методи за преработка на продукти с биологично сертифициране

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Този модул описва важността на обработката на кестени и какво точно отличава суровите кестени от обработените кестени. След това са описани методите за индустриални форми, в които се предлагат кестените, а именно замразени кестени, стерилизирани в алуминиеви торбички, консервирани, съхранявани в шишета и изсушени. Изброени за различните методи за поддръжка, чрез брулаж и парен пилинг. Накрая са описани най-популярните преработени продукти от кестени, като брашно от кестени, крем от кестени и други.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<p>През последните години, с нарастващия интерес на хората към хранителните и здравните теми, значението, което се отдава на храненето непрекъснато нараства, а с него и броят проучвания за обогатяване на храните и производство на функционални продукти се увеличава. Обогатяването на храните е една от разработените идеи за решаването на здравословни проблеми, които е вероятно да се наблюдават в обществото. За тази цел се разработват набор от храни с различни свойства, като се използват различни брашна от плодове и зеленчуци. Кестенът има висока хранителна стойност. Използван е от древни времена в храненето и в всекидневните диети, поради растежа му в естествени условия. Тъй като се състои от въглехидрати, вода и много ниско количество мазнини, кестенът показва характеристики на зърнена култура, а не такива на плод.</p>
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Кестенът става популярен в световен мащаб, поради уникалния си вкус, хранителни качества и състав. Следователно различните техники за обработка, базирани на качествата на кестена са от решаващо значение за по-доброто използване на непрекъснато нарастващото производство. Кестените се предлагат в различни промишлени форми, като: (i) Замразени</p>

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>при температура -40°C, (ii) Стерилизирани в алуминиеви торби (на температура от 116°C за 30–35 минути, след вакуумно запечатване, (iii) Консервиран (с консервираща течност), (iv) Съхранява се в шишета (с консервираща течност).</p> <p>Има два основни метода за поддръжка - брулаж и парен пилинг. Основните продукти, произведени от преработката на кестени, са брашно, кестенов крем и кестеново пюре, сладкиши - Marron Glaces и др.</p>
--	---

Модул 2 – Биологични и биодинамични методи за отглеждане на кестени

2.1 – Управление и контрол на плевелите

Обобщение на учебното съдържание	<p>Този модул представя определението за плевел и се опитва да обясни причините защо спонтанната растителност трябва да бъде контролирана. Накратко разглежда методите за контрол на растителността и обяснява защо конвенционалната обработка на почвата трябва да бъде редуцирана или напълно избягвана. Установява връзката между покривните култури и ерозията на почвата, между съдържанието на органична материя в почвата и биоразнообразието на екосистемата. В последната си част, представя управлението на тревната растителност чрез косене като основен метод, който трябва да се използва при кестените. Модулът също така изследва и заложбите на посевната растителност.</p>
Най-важните извадки	<p>Какво означава „плевели“ и защо трябва да се контролират? Защо плевелите векове наред са били контролирани чрез обработка на почвата, а сега този метод е поставен под силно съмнение? Какво представлява почвената ерозия и защо трябва да се избягва? Какво представлява органичната почвена материя и защо трябва да се съхранява? Важен компонент на биоразнообразието ли са плевелите? Хербицидите алтернатива ли са на обработването на почвата, когато говорим за контрол на плевелите? Може ли да се използва мулчиране за контрол на плевелите? Могат ли да се използват термични методи за контрол на плевелите при кестена? Могат ли да се контролират плевелите чрез редовно косене?</p>
Най-важните съвети, базирани на учебния	<p>Управлението на почвата е от решаващо значение за краткосрочната доходност и за устойчивостта на производствените системи. Кестена не е изключение в това отношение. Някои методи за управление на почвата,</p>

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

материал	като обработка на почвата, пораждат различни екологични проблеми. От друга страна спонтанната растителност, прекомерно толериране, може да е конкуренция на дърветата и това да намали добива и размера на плодовете. При добър контрол, тревистата растителност може да предотврати ерозията, да увеличи органичната материя в почвата и биоразнообразието в агросистемата.
----------	--

2.2 – Защита срещу вредители и болести

Обобщение на учебното съдържание	Европейският сектор, занимаващ се с кестени, понастоящем е засегнат от комбинация от вредители и патогени, които силно застрашават здравето, продуктивността и оцеляването на европейските кестенови дървета. Генерално може да се направи заключението, че производителите на органични кестени биха могли да третират и трите основни вредителя/патогена на европейския кестен, но при относително високи разходи и усилия. Използвайки различните действия, споменати в този модул (поддържане на добро качество на почвата, поддържане на високи хигиенни стандарти при работа в овощните градини), производителите на органични кестени разполагат с набор от инструменти, за да направят това. По темата за двата основни вредителя (кестенов веерик и кестенов тотрикс/молец), които застрашават съхраняемостта и качеството на кестеновите плодове, производителите могат да предприемат няколко действия на различни етапи от производствената верига, за да предотвратят увреждането на плодовете. Тези действия са описани в настоящият модул и значително повишават съхраняемостта и качеството на продукта.
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • За да се комбинира устойчивостта на азиатските кестени към масилената болест и местната адаптивност на европейския кестен, бяха разработени хибриди между азиатски и европейски кестени. • Значително по-добре е да предотвратите появяването на масилената болест и кестенова мана, отколкото да се налага да ги лекувате. • <i>Dryocosmus kuriphilus</i> е вид жлъчна оса, известна като кестенова жлъчна оса или кестенова шикалкотворка. Поради жизнения цикъл на тези насекоми, практически е невъзможно да се контролират с (органични) пестициди.
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<ul style="list-style-type: none"> • Силно се препоръчва мулчирането, като евтин и ефективен начин за контролиране на масилената болест • Производителите могат да засадят евро-азиатски хибриди с висока толерантност (като <i>Bouche de Betizac</i>), които показват повишена

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>устойчивост към кестенова мана.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Присаждане на резенче/присадка е може би най-лесната техника за използване от начинаещи производители на кестен. • Има няколко ефективни метода за контрол на жлъчната оса: използване на нейния естествен враг - <i>Torymus sinensis</i>; избор на устойчиви сортове кестени • При нападение от кестенов веерик, третирането със студена вода и третирането с топла вода са два подходящи метода за намаляване на количеството на нападнатите кестени.
--	--

2.3 – Биодинамични принципи, прилагани за превенция на болести: превенция и укрепване за лечение

Обобщение на учебното съдържание	<p>Биодинамичното земеделие е форма на алтернативно земеделие, което представя фермата като жив организъм, който се състои от всяка една част на фермата, търсейки синергията между различните части. Модулът разглежда принципите на биодинамичното земеделие, като обръща внимание на неговия принос и управление. Следвайки насоките, които биодинамичното земеделие дава, качеството на производството на кестени може да се повиши, чрез предотвратяване на появата на вредители и укрепване на кестеновото дърво.</p>
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Какво е биодинамично земеделие? • Кои са основните болести и вредители, които могат да засегнат кестена? • Как може да се предотврати появата на тези вредители чрез биодинамика? • Какво представлява укрепването на растенията и почвата и как може то да помогне за повишаване на устойчивостта към болести и подобряване качеството на храната?
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<p>Производителите на кестени разбират методите и последиците от биодинамичното земеделие. Продължителното използване на тези практики може да помогне за предотвратяване на появата на болести, като същевременно подобри почвите и качеството на кестена. Имайки предвид, че биодинамиката взема под внимание само естествените вложени средства, това води до нулево въздействие върху околната среда и запазване на качеството и хранителните вещества на почвата.</p>

Модул 3 – Маркетинг и пазарно присъствие на кестените

3.1 – Принципи и инструменти за маркетинг в биологичния сектор

Обобщение на учебното съдържание	Маркетинг е процесът, при който производителите на стоки и изпълнителите на услуги се стремят да открият къде съществува търсене за определени услуги и продукти, след което намират решения за съответното търсене, както и начин да информират потребителите. Маркетингът е този аспект от бизнеса, който има най-голяма ориентираност към потребителя, тъй като всички принципи на маркетинга са свързани директно с потребителя. Това е от съществено значение за компаниите, опериращи на свободния пазар, тъй като успехът зависи от идентифицирането и задържането на клиенти, за да останат печеливши и да гарантират растеж на бизнеса.
Най-важните извадки	Четири маркетингови принципа са: <ul style="list-style-type: none"> • Продукт: основни типове органични храни (характеристики и качество) • Цена: премиум цена, ценови разлики на пазарните канали; • Място: големи търговски обекти, традиционни търговски обект, специализирани магазини, канали за хранителни услуги и кетъринг; • Промотиране: реклама, връзка с частни/публични институции. Разширените 7 принципа на маркетинга включват също: Хора; Позициониране и Пакетиране
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	За да се приложат маркетинговите принципи в реалния живот за постигане на по-добри продажби и работа в мрежа, както и за стимулиране на маркетинговите кампании, производителите на кестени биха могли да получат идеи от някои световни примери и добри работни практики: Използвани маркетингови техники за изненада на клиентите; Техники за мотивиране на клиентите; Печалба от добавената стойност на кестеновия произход и историята на марката; Стартирайте програма за лоялност; Бъдете креативни и бъдете там, където са вашите клиенти.

3.2 – Маркетингова стратегия

Обобщение на учебното съдържание	Модулът се фокусира върху пет маркетингови въпроса, на които производителят трябва да отговори, за да може ефективно да популяризира органичните кестени на пазара. Тези въпроси се отнасят до стратегии за целенасочен маркетинг, представяне на продукта на пазара,
----------------------------------	---

	разширяване на съществуващия пазарен дял, създаване на маркетингова ниша за биологични кестени и търговски маркетинг на селскостопански продукти.
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Маркетингът е решаващ фактор за успеха на един селскостопански продукт. • За да може ефективно да популяризирате органични кестени на пазара, първо трябва да намерите своя целеви пазар. • Знанието до кого искате да достигнете, прави по-лесно намирането на начин да достигнете до тях. • След като вече знаете кой има нужда от продукта, трябва да го представите на пазара и да разширите съществуващия пазарен дял. • По-високият пазарен дял води до по-големи продажби и по-голям успех в бизнеса. • Накрая, трябва да създадете силна марка, тъй като брендирането идентифицира и отличава продукта. • Успешното преминаване през горепосочените стъпки ще доведе до успешна маркетингова стратегия и до насърчаване и увеличаване на продажбите.
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	От етапа на производство до маркетинга, производителността на селското стопанство силно зависи от много екзогенни променливи. Производителите трябва да се сблъскат успешно с фактори извън техния контрол, като климатични промени, природни бедствия и атаки от вредители, за да се сдобият с продукт с добро качество. Добрата новина е, че след като агропродуктът е произведен, неговото популяризиране и увеличаване на продажбите зависи изцяло от маркетинговата стратегия, която производителят избере да следва. Така че е в неговите ръце да постигне успех.

3.3 – Основни аспекти на съвременния маркетинг: Инструменти за дигитален маркетинг

Обобщение на учебното съдържание	<p>Това учебно съдържание предлага примери за основните аспекти в дигиталния маркетинг, както и основните инструменти, прилагани на практика в днешно време - какви са предимствата и добавената стойност от тяхното използване.</p> <p>В началото учащите ще бъдат запознати със съществените елементи на</p>
----------------------------------	--

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>дигиталния маркетинг, включително предимства, основни инструменти и съвети как да подготвите и приложите стратегия за дигитален маркетинг. След това, учащите ще се запознаят с различни принципи и инструменти за подобряване на техниките за комуникация и сътрудничество. Не на последно място, учащите ще имат възможност да се научат как да изготвят план за дигитален маркетинг.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Основните елементи на дигиталния маркетинг са създаването на интернет сайт, позициониране в социалните медии, разработване на печатни материали, използване на аудио-визуални материали, определяне на точки за продажби, активно участие в кулинарни събития на търговски панаири и покани и връзки към производствени сайтове. • Основните канали за дигитален маркетинг са: маркетинг на уебсайтове; интернет маркетинг; реклама с плащане на клик (ppc); маркетинг чрез интернет съдържание; имейл маркетинг; маркетинг в социалните медии; маркетинг чрез партньори; видео маркетинг; SMS съобщения; Google реклами; анализи.
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Дигиталният маркетинг е много популярна концепция и широко използван маркетингов ресурс във всички сектори и на всички пазари в днешно време. Това е съвременна форма на маркетинг, която се основава на проучване на клиенти, профилиране на целеви клиенти и привличане и взаимодействие с тях чрез имейл, интернет, платформи за търсене, социални медии и други цифрови/електронни канали.</p> <p>Ключът е да разработите стратегия за дигитален маркетинг, която да ви постави на всички места, където вашите последователи вече прекарват време, след което да използвате различни цифрови канали, за да се свържете с тях по множество начини.</p> <p>Концентрацията върху поведението на потребителите, по-специално анализирането на мотивации/стимули, възприятието за рискове и качеството на информацията, задържането на клиентите и предпочитанията към начините на комуникация, са неизбежни при избора на комуникационни инструменти и провеждането на ефективна маркетингова стратегия спрямо потребителите.</p>

3.4 – Основни аспекти на съвременния маркетинг: Социални медии, панаири и мрежи

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Това учебно съдържание предлага примери за основните аспекти на маркетинга в социалните медии, както и най-добрите практики за позициониране в социалните медии, за работа в мрежи, също така участие на панаири и събития и маркетинг за по-добра работа и представяне в мрежа от контакти.</p> <p>В началото учащите ще бъдат запознати с основните принципи на социалния маркетинг. След това ще бъдат запознати с по-широка аудитория на панаири и събития, както и със спецификата на присъствието на органичните храни онлайн.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Социалните медии предлагат нова възможност за взаимодействие. От една страна, това дава възможност на компаниите лесно да сегментират потребителите според тяхната лична информация и предпочитания за покупка, и дава възможност за бързо разпространение на медийни съобщения до много голям брой хора. От друга страна, социалните мрежи позволяват на потребителите да комуникират с компаниите и да проверяват всяко разпространение на информация. • Събитията също могат да бъдат толкова мощни, че да повлияят на такива важни области като репутация, видимост и връзка с целевата аудитория. Не са необходими огромни инжекции на ресурси, просто креативност, послание за качество на кестените и прилагане на ценностите на производителите. • Мрежите от контакти могат да се използват и като ефективен инструмент за комуникация чрез мрежови и бандажни ефекти, хоризонтални мрежи между биологични производители или мрежи и клъстери, включващи вертикално интегрирани във веригата на доставки компании, маркетинг от уста на уста, влиятелни лица, споделяне на идеи, сравнителен анализ, готовност за „грабване“ на възможността и др. <p>Производителите на кестени трябва да решат кой инструмент или комбинация от инструменти предпочитат да приложат, за да достигнат до целевата си аудитория.</p>
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<p>Експлозията на дигиталните технологии промени начина, по който бизнесът се справя с клиентите, но въпреки развитието на уебсайтовете, блоговете и социалните медии, традиционните форми на комуникация все още са уместни и полезни за достигане до целевата аудитория.</p>

	<p>Социалните медии са нещо повече от маркетинг и брандинг. Те бързо се превръщат в съществена част от обхвата на клиентите за търговските марки. Инструментите за социални медии (СМ), в момента се използват най-много от купувачите на кестени и кестенови продукти, както и от техните производители. Събитията са по поръчка на компании, марки и услуги и има безкрайни формати за постигане на различни стратегически цели. Едно събитие може да бъде толкова силно, че да повлияе на такива важни области като репутация, видимост и връзка с целевата аудитория. Някои дейности, свързани с работата в мрежа, които могат да бъдат използвани като добри практики за популяризиране на марката и продукта.</p>
--	---

3.5 – Елементи на икономически анализ за рентабилността на биологичното производство

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>За разлика от повечето други селскостопански сектори, органичният и конвенционалният кестенов сектор показват голямо сходство в производствените методи (много ограничено използване на пестициди, торове, сравними изисквания за труд и сравними методи на обработка). Производителите на органични кестени поддържат по-високи цени за продуктите си и получават повече финансова помощ в сравнение с конвенционалните производители на кестени. Следователно, ако производителите на органични кестени успеят да разрешат проблема с нетрайността и малкия размер на ядките (като например преработят голяма част от ядките си), производството има тенденция да бъде по-доходоносно от конвенционалното производство на кестени.</p> <p>В помощ на органичните производители да реализират своя бизнес план, може да се използва инструмента канава на бизнес модел. Този инструмент би могъл да е много ценен при планиране на зараждащи се ферми за органични кестени. Той разглежда девет блока, които позволяват на новите органични производители да създадат приложим бизнес план.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кестените с големи размери представляват по-голямата част от консумацията на пресни кестени в Европа (например 60% от френската консумация се класифицира като големи кестени). • Въпреки че потребителите често смятат кестените за естествен и екологично устойчив горски продукт, органичните кестени представляват едва 1% от пазара на кестени. • Разрастващият се пазар за преработени кестени репозиционира традиционния малък кестен като модерен плод, което доведе до бум в

	<p>потреблението.</p> <ul style="list-style-type: none"> Икономическият модел на органичните ферми до голяма степен се основава на местните пазари на потребление и предлагане.
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<ul style="list-style-type: none"> Интересен преработен продукт от кестени, който запазва същността на пресния продукт, са обелените, сварени и вакуумирани органични кестени. Цената на продуктите от кестени обикновено е по-висока за пресни или преработени органични кестени, заради имиджа на продукта и „желанието на потребителя да плати“.

3.6 – Управление на качеството в биологичното производство на кестени

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Управлението на качеството на селскостопанските продукти се използва за подсилване на взаимното признаване на продуктите в цяла Европа и като гаранция към клиентите, че етикетираният продукт, които купуват, се произвеждат и обработват по специфичен начин, при спазване на ясни критерии.</p> <p>Управлението на качеството от сертифициращите органи се допълва с управление на качеството от производителите. Фокусирайки се върху европейския сектор на кестените, производителите на кестени използват своите знания, за да се намесят на различни етапи (етап преди прибиране на реколтата, етап на прибиране на реколтата, етап след прибиране на реколтата и обработка, етап на крайния продукт) по веригата на производство и преработка, за да увеличат качеството на крайния продукт. Кестените като бързо развалящ се продукт, изискват незабавно и внимателно третиране след прибиране на реколтата, за да се подобри съхранението и да се повиши качеството на крайния продукт. Висококачествени крайни продукти могат да бъдат гарантирани само когато производителите на кестени приложат различни мерки за управление на качеството по веригата за производство и преработка, някои от които са подробно описани в този модул.</p> <p>Два различни вида етикети се отнасят до европейския сектор на кестените: етикети, фокусирани върху географския произход на продукта и европейския етикет за органично земеделие, подчертаващ биологичния произход на суровите съставки.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> Все по-голям брой европейски потребители избират устойчиво произведени, регионални и органични храни. За да се гарантира заявеното качество на хранителните продукти са въведени механизми за контрол. Четири основни етапа на контрол на качеството в селското стопанство и производството на храни могат да бъдат класифицирани както следва:

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	етап преди прибиране на реколтата, етап на прибиране на реколтата, етап след прибиране на реколтата и обработка, етап на крайния продукт.
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<ul style="list-style-type: none"> • За да гарантират качествени крайни продукти, производителите на кестени трябва да контролират популациите на кестеновия веерик по цялата производствена верига. • Органичното сертифициране се препоръчва при отглеждането на кестени, тъй като има малка разлика в производствения процес между конвенционалните и органичните методи, докато продажните цени са значително по-високи в полза на органичните методи.

Модул 4 – Биологичното отглеждане на кестени – движеща сила за развитието на селските райони в Европа

4.1 – Материално и нематериално наследство на европейското отглеждане на кестени

Обобщение на учебното съдържание	Кестените и производството на кестени са част от традициите и гастрономията на много европейски региони. Но това причина ли е кестеновото дърво и неговите плодове да са част от нашето общо наследство? Този модул ще ви запознае с многостранната концепция за наследството и ще ви помогне да идентифицирате по-лесно собственото си кестеново наследство.
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Какво е „природно и културно наследство“ и какво е „селско наследство“? • Как да разпознаем местното кестеново наследство? • Как да разпознаем потенциала и икономическите ползи от местното наследство? • Как да подобрим кестеновото наследство?
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<p>Наследството от отглеждането на кестени, става част от наследството заради „значението“, което местната общност му дава. Ползата от опазването и обогатяването на природното и културно наследство на кестена е постижима само ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> • местното наследство и потенциала му са добре определени • местното наследство може да бъде интегрирано в частен или публичен проект <p>Стойността на кестените и отглеждането на кестени като природно и културно наследство е призната на европейско ниво и в различните региони на нашите страни. То има реален потенциал за местната икономика.</p>

4.2 – Биологично производство на кестени, фактор на туристическа привлекателност за дадена територия

Обобщение на учебното съдържание	С производството на органични кестени, което осигурява добавена стойност към местното производство, кестените и тяхното отглеждане могат да станат част от туристически проект и да допринесат за разнообразието на вашите дейности. В този модул ще откриете различни примери за туристически дейности, развити около производството на кестени и кестеновите овощни градини.
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Познания за туристически дейности, свързани с кестените • Как да разпознаем съществуващия туристически капацитет, свързан с кестеновите горички и производството на кестени? • Органично производство и устойчив туризъм • Възможности за разнообразие на вашите дейности с туризъм и неговите граници
Най-важните съвети, базирани на учебния материал	<p>Туристическите мероприятия могат да бъдат допълнителен източник на приходи, както за местната общност, така и за производителите на кестени. Съществуват много вдъхновяващи примери за устойчиви инициативи.</p> <p>Разнообразието и развитието на туристическите дейности обаче представляват нови допълнителни предизвикателства за производителите на кестени. Този модул ще предложи няколко насоки, основани на устойчив туризъм, качество и колективни инициативи, за да се изправите срещу тези предизвикателства.</p>

4.3 – Екологична и ландшафтна стойност на европейските кестенови гори

Обобщение на учебното съдържание	<p>Екологичната и ландшафтна стойност (наследство) на кестените зависят от ангажираността на производителите на биологични кестени, тъй като само добре отглеждани кестенови горички са в състояние да предоставят множество полезни екосистемни услуги (опазване на биоразнообразието, опазване на почвата, производство на основни храни) и други положителни странични ефекти (устойчив туризъм, защита от горски пожари), споменати в този модул.</p> <p>Този модул предлага различни интервенции, които могат да бъдат приложени от различни заинтересовани страни (включително производители на кестени), участващи в управлението на ландшафта, за да стане стойността</p>
----------------------------------	---

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>на кестеновите горички известна и призната от широката общественост. Примери за това са установени екопътеки, работилници и сертифицирането на продукти от кестени.</p> <p>Поради участието на много различни заинтересовани страни в организацията и управлението на ландшафтите, трябва да се следва холистичен подход за да се възстанови наследството на кестеновата гора към ландшафта. Очевидно е, че производителите на органични кестени играят ключова роля в този процес. Те не трябва да бъдат възприемани като обикновени производители на хранителен артикул, а по-скоро като двигатели на динамиката на местния ландшафт, като се има предвид богатството на наследството, за чието опазване и подобряване те помагат на екологично, социално и икономическо ниво.</p>
<p>Най-важните извадки</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кестеновите горички имат няколко признати екологични функции: Защита на градските райони от горски пожари, Намаляване ерозията на почвата, Опазване на биоразнообразието, Принос към местното икономическо развитие чрез производството на продукти, свързани с кестеновите гори • Развитието на селския туризъм оправдава подобряването на изграденото и ландшафтното наследство, свързано с експлоатацията на кестеновата гора.
<p>Най-важните съвети, базирани на учебния материал</p>	<ul style="list-style-type: none"> • За да се разпространи ландшафтната осведоменост в райони, където кестеновите горички играят важна роля, могат да се използват няколко инструмента като: пътувания за опознаване на ландшафта, пилотни обекти за възстановяване на кестенови гори, in situ артистични интервенции и др.

4.4 – Биологично отглеждане на кестени, вектор на социалното сближаване

<p>Обобщение на учебното съдържание</p>	<p>Европейските кестенови цивилизации са оформени от европейското кестеново дърво. В тези цивилизации ежедневието на почти всички жители е било съсредоточено около дейности, свързани с производството, обработката или търговията с кестени, както и с производството на дървесина и животински продукти (извлечени от животни, пасящи и разхождащи се в кестеновите градини). Тази зависимост от дървесната култура е довела до забележително майсторство, уникални хранителни продукти, уникална социалноикономическа динамика, както и уникална социално-екологична система. Накратко, всички съставки, необходими за социалното сближаване</p> <p>За съжаление, всички кестенови цивилизации са рухнали поради множество причини, като например пристигането на екзотични патогени и вредители, както и урбанизацията на Европа през миналия век. Без хора,</p>
---	---

Проектът ECOCHESTNUT е финансиран с подкрепата на Европейската комисия по Програма Еразъм+
 Номер: 2019-1-FR01-KA202-062276

Тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

	<p>агроекосистемата, която представляват кестеновите горички, започва да функционира зле (нисък добив и производство, болни дървета), показвайки важния принос на човека за поддържането на тази уникална агроекосистема.</p> <p>За щастие има повишена осведоменост за уникалната стойност на социалното сближаване, което е признато при кестеновите цивилизации при върхови резултати. Стартира се широк спектър от инициативи (образование на жителите, вдъхновяване на жителите чрез изкуство и храна), за да се преоткрие стойността на кестеновите дървета за социалното свързване.</p>
Най-важните извадки	<ul style="list-style-type: none"> • Кестеновите цивилизации са перфектен пример за социално-екологични системи, които създават социално приобщаване сред своите обитатели. Например отглеждането на кестени в Корсика, наложено от правителствата, е оказало силно въздействие върху социалното сближаване на жителите на Корсика. • На последно място, кестените получават повече внимание поради различни обществени течения, като диети без глутен и тенденцията към естествените храни. Тези течения са голям стимул за подновеното европейско производство на кестени, а в следствие и за съживяването на селските общества, свързани с производството на кестени.